

Utjecaj pandemije Covid-19 na profitabilnost odabranih poduzeća u kozmetičkoj industriji

Koletić, Kristina

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:593978>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-08**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Preddiplomski stručni studij Poslovne ekonomije
Smjer: Računovodstvo i financije

**UTJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA PROFITABILNOST
ODABRANIH PODUZEĆA U KOZMETIČKOJ INDUSTRIJI**
Završni rad

Kolegij: Uvod u analizu financijskih izvještaja

Mentor: doc. dr. sc. Mateja Brozović

Student: Kristina Koletić

JMBAG: 0067611075

Zagreb, kolovoz 2022.

Kristina Koletić

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

U Zagrebu, 8.8.2022

Studentica:

(potpis)

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Metode istraživanja i izvori podataka	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	1
2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI KAO PODLOGA ZA IZVOĐENJE ZAKLJUČAKA O POSLOVANJU PODUZEĆA	2
2.1. Financijski izvještaji i njihove glavne karakteristike	2
2.2. Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja	3
2.3. Pokazatelji profitabilnosti te njihova povezanost s pokazateljima zaduženosti i pokazateljima aktivnosti	6
3. UTJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA REZULTATE POSLOVANJA PODUZETNIKA U PRERAĐIVAČKOJ INDUSTRIJI	8
3.1. Rezultati poslovanja poduzetnika u 2021. u odnosu na 2020.	8
3.2. Rezultati poslovanja poduzetnika u prerađivačkoj industriji 2021.	13
3.3. Položaj i glavna obilježja odabranih poduzeća iz kozmetičke industrije	17
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ODABRANIH PODUZEĆA S CILJEM DETALJNIJEG ISTRAŽIVANJA PROFITABILNOSTI	19
4.1. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka	19
4.2. Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka	32
4.3. Analiza pokazatelja profitabilnosti odabranih poduzeća	41
4.4. Analiza čimbenika koji su utjecali na profitabilnost pomoću Du Pontovog sustava pokazatelja	43
5. ZAKLJUČAK	45
POPIS LITERATURE	46
POPIS TABLICA	47

1. UVOD

1.1.Predmet i cilj rada

Analiza financijskih izvještaja važan je segment u poslovanju svakog poduzetnika. Analizom financijskih izvještaja moguće je dobiti informaciju o rezultatima poslovanja, ali ono još važnije je da ta ista analiza pomaže u donošenju kvalitetnijih poslovnih odluka. Drugim riječima, analiziranjem financijskih izvještaja smanjuje se mogućnost donošenja pogrešnih odluka, a što sve dovodi do uspješnijeg upravljanja poduzećem. Velik utjecaj na donošenje poslovnih odluka i financijske izvještaje imaju i trendovi u pojedinim djelatnostima, pa tako i oni na koje poduzeće ne može utjecati niti predvidjeti da će se dogoditi. 2020. godine zahvatila nas je COVID-19 pandemija, koja je pored uobičajenih izazova donijela jedan potpuno novi i neočekivani izazov u cijelom svijetu. Neke djelatnosti su pogođene u tolikoj mjeri da su poduzetnici na rubu propasti ili su već prestali s poslovanjem, dok su druge djelatnosti, kao npr. internet trgovine ili farmaceutska industrija, profitirali od pandemije COVID-19 i posluju bolje nego ikada. Cilj ovog rada je utvrditi utjecaj pandemije na profitabilnost poduzeća u kozmetičkoj industriji. Analiza je provedena na primjeru poduzeća Lush manufaktura d.o.o. i NEVA d.o.o. i obuhvatiti će 2019.,2020. i 2021. godinu.

1.2. Metode istraživanja i izvori podataka

U radu je prikazan značaj i uloga analize financijskih izvještaja. Provođenjem horizontalne i vertikalne analize te analize pokazatelja profitabilnosti poduzeća donesen je zaključak o uspješnosti poslovanja. Također, komparacijom dobivenih analiza zaključeno je kako su se analizirana poduzeća prilagodila situaciji uzrokovanoj pandemijom i tko je u tome bio uspješniji. Osim temeljnih postupaka analize financijskih izvještaja, u radu je korištena i induktivna, deduktivna metoda te sinteza i analiza.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad sadrži ukupno pet poglavlja, od kojih najveći dio rada pripada upravo horizontalnoj i vertikalnoj analizi financijskih izvještaja društava Neva d.o.o. i LUSH manufaktura d.o.o. te analizi njihovih pokazatelja profitabilnosti. Prije navedenog poglavlja, pokriven je teorijski dio vezan uz samu analizu financijskih izvještaja kao dio poglavlja dva te rezultati poslovanja poduzetnika u prerađivačkoj industriji kao dio poglavlja tri. Na kraju, temeljem analiza izveden je zaključak kao dio poglavlja pet.

2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI KAO PODLOGA ZA IZVOĐENJE ZAKLJUČAKA O POSLOVANJU PODUZEĆA

2.1. Financijski izvještaji i njihove glavne karakteristike

Sukladno Zakonu o računovodstvu (u nastavku teksta ZoR) poduzetnici te pravne i fizičke osobe dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način kako je propisano navedenim zakonom. Godišnje financijske izvještaje čine:

1. Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
2. Račun dobiti i gubitka
3. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
4. Izvještaj o novčanim tokovima
5. Izvještaj o promjenama kapitala
6. Bilješke uz financijske izvještaje (ZoR, čl. 19, st. 2)

Veliki i srednji poduzetnici dužni su sastavljati cijeli set financijskih izvještaja naveden iznad, dok sukladno ZoR-u (čl. 19, st. 3), mali i mikro poduzetnici dužni su sastavljati samo bilancu, RDG i bilješke uz financijske izvještaje. Glavna zadaća financijskih izvještaja je pružanje fer i istinitog prikaza financijskog položaja kao i uspješnosti poslovanja poduzetnika. Za pripremu izvještaja društvo koristi ili Hrvatske standarde financijskog izvještavanja (u nastavku teksta HSFI) ili Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (u nastavku teksta MSFI).

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila priznavanja, mjerenja i klasifikacije poslovnih događaja te sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja koje donosi Odbor za standarde financijskog izvještavanja u skladu sa ZoR-om i objavljuje se u Narodnim novinama (u nastavku teksta NN) (ZoR, čl. 16, st. 1). Međunarodni standardi financijskog izvještavanja su međunarodni računovodstveni standardi kako su uređeni člankom 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 (ZoR, čl. 16, st. 2).

Sukladno važećem zakonu, srednji i veliki poduzetnici dužni su zajedno s godišnjim financijskim izvještajima izraditi izvješće posloводства za koje je potrebno provesti reviziju usklađenosti s financijskim izvješćima sastavljenima za isto izvještajno razdoblje i zakonskim odredbama, ako je propisana obvezna revizija financijskih izvještaja te koje mora sadržavati istinit i fer prikaz razvoja i rezultata poslovanja poduzetnika i njegovog položaja, zajedno s opisom glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se on suočava (ZoR, čl. 21, st. 1). Sukladno ZoR-u (čl. 21, st. 3), mikro i mali poduzetnici nisu dužni sastavljati izvješće posloводства.

2.2. Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja

Najčešće korišteni instrumenti i postupci pri analizi financijskih izvještaja su horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja te analiza pomoću pokazatelja. Kao podloga za provedbu horizontalne analize koriste se komparativni financijski izvještaji koji se razmatraju u kontekstu uspoređivanja, dakle uspoređuju se dvije uzastopne godine izračunavajući apsolutnu i relativnu promjenu između pozicija financijskih izvještaja te se na taj način može uočiti tendencija i dinamika promjena između njih. Na temelju tih promjena može se prosuditi kakva je uspješnost, odnosno sigurnost poslovanja pojedinog društva (Žager, Sever Mališ, Mamić Sačer, 2016).

Kao podloga za provedbu vertikalne analize koriste se strukturni financijski izvještaji koji se razmatraju u kontekstu raščlanjivanja, računajući udio pojedinih stavaka u financijskim izvještajima u ukupnoj imovini (kod bilance) ili ukupnom prihodu (kod računa dobiti i gubitka) čim se omogućuje uvid u strukturu financijskih izvještaja (Žager, Sever Mališ, Mamić Sačer, 2016).

Uz horizontalnu i vertikalnu analizu financijskih izvještaja, pri analizi financijskih izvještaja najčešće se koriste financijski pokazatelji. Analiza pomoću pokazatelja korisna je za mnoge interesne skupine kao što su menadžeri društva, koji koriste financijske pokazatelje kako bi poboljšali upravljanje društva, kreditni analitičari, koji izračunavaju sposobnost društva da vrati svoje dugove te burzovni analitičari koji koriste financijske pokazatelje kao ocjenu perspektive društva (Lesáková, 2007).

Pri razmatranju upravljanja pojedinog društva pomoću pokazatelja, potrebno je ocijeniti dva kriterija, kriterij sigurnosti koji se odnosi na likvidnost, financijsku stabilnost i zaduženosti te kriterij uspješnosti koji se odnosi na profitabilnost i rentabilnost. Ukoliko su oba kriterija zadovoljavajuća, može se zaključiti da se društvom dobro upravlja (Žager, Sever Mališ, Mamić Sačer, 2020). Postoje nekoliko skupina pokazatelja (Žager, Sever Mališ, Mamić Sačer, 2020):

1. Pokazatelji likvidnosti – mjere sposobnosti društva da podmiri svoje kratkoročne obveze iz kratkotrajnih izvora. Najčešći pokazatelji likvidnosti su koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent financijske stabilnosti i neto radni kapital. Pokazatelji likvidnosti pri izračunu koriste podatke iz bilance te se smatraju pokazateljima sigurnosti poslovanja.
2. Pokazatelji zaduženosti – mjere koliko se društvo financira iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora sredstava. Najčešći pokazatelji zaduženosti su koeficijent zaduženosti,

koeficijent vlastitog financiranja, koeficijent financiranja, pokriće troškova kamata, faktor zaduženosti te stupanj pokrića I i II. Pokazatelji zaduženosti pri izračunu koriste podatke iz bilance te se smatraju pokazateljima sigurnosti poslovanja..

3. Pokazatelji aktivnosti – mjere koliko efikasno i brzo društvo brzo obrće svoju imovinu. Najčešći pokazatelji aktivnosti su koeficijent obrtaja ukupne imovine, koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijent obrtaja potraživanja i trajanje naplate potraživanja. Pokazatelji aktivnosti pri izračunu koriste podatke i iz bilance i iz računa dobiti i gubitka te se iz tog razloga mogu smatrati i pokazateljima sigurnosti i uspješnosti poslovanja.
4. Pokazatelji ekonomičnosti – mjere odnos prihoda i rashoda. Najčešći pokazatelji ekonomičnosti su ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost poslovnih aktivnosti te ekonomičnost financiranja. Pokazatelji ekonomičnosti pri izračunu koriste podatke iz računa dobiti i gubitka te se smatraju pokazateljima uspješnosti poslovanja.
5. Pokazatelji profitabilnosti – mjere koliki je povrat na uloženi kapital. Najčešći pokazatelji profitabilnosti su neto marža profita, bruto marža profita, neto rentabilnost imovine, bruto rentabilnosti imovne te rentabilnost kapitala. Pokazatelji profitabilnosti pri izračunu koriste podatke i iz bilance i iz računa dobiti i gubitka te se smatraju pokazateljima uspješnosti poslovanja.
6. Pokazatelji investiranja – mjere uspješnost ulaganja u dionice te se smatraju pokazateljima uspješnosti poslovanja.

„Kriteriji sigurnosti i uspješnosti, u kratkom su roku, u pravilu, suprotstavljeni. Međutim, dugoročno gledano sigurnost uvjetuje uspješnost i obrnuto“ (Žager, Sever Mališ, Mamić Sačer, 2020). Tijekom posljednjih godina osim horizontalne, vertikalne i analize pomoću pokazatelja, sve više društava pri mjerenju uspješnosti poslovanja koriste pokazatelje EBIT (dobit prije kamata i poreza) i EBITDA (dobit prije kamata, poreza i amortizacije) te EBIT marža i EBITDA marža (Brozović, Sever Mališ, Žager, 2019).

Posebnu ulogu u promociji EBITDA-e imaju banke, s obzirom da ona stvara privid jače pokrivenosti kamata i niže financijske poluge. Također, često se EBITDA koristi u kontekstu novčanog toka, odnosno kao njegov sinonim, što zapravo nije adekvatno i ima brojna ograničenja (Stumpp, Marshella, Rowan, McCreary, Coppola, 2000).

Tablica 1. Komparativni prikaz EBIT i EBITDA

Mjera	Poslovni prihodi	Utjecaj poreza	Troškovi kamata	Troškovi amortizacije
EBIT	DA	NE	NE	DA
EBITDA	DA	NE	NE	NE

Izvor: Žager, Sever Mališ, 2019

Kao što je prikazano u tablici 1. EBIT eliminira utjecaj poreza i troškova kamata, dok EBITDA uz to eliminira i utjecaj troškova amortizacije.

Bez obzira na njihovu široku primjenu, EBIT i EBITDA imaju nedostatke, odnosno razvijeni su za primjenu specifične vrste društava koji u svojim knjigama imaju imovinu s dugim vijekom upotrebe, koja se ne nabavlja redovito i nije podložna tehnološkim promjenama. Dakle, njihova primjena nije adekvatna za sve vrste društava i sve industrije, iako se u današnje vrijeme koriste za sve više analiza (Brozović, Sever Mališ, Žager, 2019).

Za analizu financijskih izvještaja koristi se i Du Pont sustav pokazatelja koji prikazuje odnos između marže profita i koeficijenta obrtaja ukupne imovine koji čine rentabilnost imovine (ROA). Lijeva strana sustava pokazatelja razvija maržu profita, a desna strana sustava razvija obrtaj ukupne imovine. Cilj sustava pokazatelja je prikazati što sve utječe zapravo na maržu profita ili koeficijent obrtaja ukupne imovine. Ukoliko je marža profita u padu, menadžment društva može ispitati pojedinačne stavke troškova kako bi identificirao problem. S druge strane, menadžment društva može ispitati koliko puta obrne svoju imovinu tijekom godine (Lesáková, 2007).

Osim navedenog, velika korist Du Pont sustava pokazatelja jest da omogućuje razbijanje povrata na glavicu (ROE) na neto profitnu maržu, koeficijent obrtaja i financijsku polugu (Dorović, 2017.).

U četvrtom poglavlju ovog rada analizirana su društva Neva d.o.o. i LUSH manufaktura d.o.o. korištenjem horizontalne i vertikalne analize računa dobiti i gubitka te korištenjem pokazatelja profitabilnosti i Du Pont sustava pokazatelja.

2.3. Pokazatelji profitabilnosti te njihova povezanost s pokazateljima zaduženosti i pokazateljima aktivnosti

Kada se govori o uspješnosti pojedinog društva, najčešće se govori o ciljevima kao što su ostvarenje dobiti i povećanje vrijednosti društva (Osmanagić Bedenik, 2018). Dakle, najuspješnija društva su ona koja maksimiziraju povrat za svoje vlasnike, odnosno dioničare.

Tablica 2. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelj	Formula
Neto marža profita	$(\text{Neto dobit} + \text{kamate}) / \text{ukupni prihodi}$
Bruto marža profita	$(\text{Bruto dobit} + \text{kamate}) / \text{ukupni prihodi}$
Neto rentabilnost imovine	$(\text{Neto dobit} + \text{kamate}) / \text{ukupna imovina}$
Bruto rentabilnost imovine	$(\text{Bruto dobit} + \text{kamate}) / \text{ukupna imovina}$
Rentabilnost kapitala	$\text{Neto dobit} / \text{kapital}$

Izvor: (Žager, Sever Mališ, Mamić Sačer, 2020)

Kao što je vidljivo u tablici iznad, svi pokazatelji profitabilnosti računaju se na način da se u odnos stavlja bruto ili neto dobit društva (prilagođena za kamate kod marži profita i rentabilnosti imovine) te njegovi ukupni prihodi, ukupna imovina i kapital. „Pritom marže profita obično predstavljaju polaznu osnovicu u razmatranju profitabilnosti poduzeća, budući da se njihovim izračunavanjem može doći do zaključka koliko poduzeće ostvari zarade od svake kune ostvarenih prihoda. Ako se uz to uzme u obzir i informacija koliko poduzeće učinkovito koristi svoju imovinu u stvaranju prihoda, odnosno koeficijent obrtaja ukupne imovine, dolazi se do pokazatelja rentabilnosti imovine koji ukazuje na povrat na svaku kunu uložene imovine“. (Brozović, Sever Mališ, Žager, 2019).

Tablica 3. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelj	Formula
Koeficijent zaduženosti	$\text{Ukupne obveze} / \text{ukupna imovina}$
Koeficijent vlastitog financiranja	$\text{Kapital} / \text{ukupna imovina}$
Koeficijent financiranja	$\text{Ukupne obveze} / \text{kapital}$
Pokriće troškova kamata	$(\text{Bruto dobit} + \text{kamate}) / \text{kamate}$
Faktor zaduženosti	$\text{Ukupne obveze} / (\text{zadržana dobit} + \text{amortizacija})$
Stupanj pokrića I	$\text{Kapital} / \text{dugotrajna imovina}$
Stupanj pokrića II	$(\text{Kapital} + \text{dugoročne obveze}) / \text{dugotrajna imovina}$

Izvor: (Žager, Sever Mališ, Mamić Sačer, 2020)

Za pokazatelje zaduženosti cilj je usporediti koliko se društvo financira iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora imovine. Kako bi se zapravo utvrdilo koliko kvalitetno društvo koristi tuđe izvore sredstava, koriste se pokazatelji rentabilnosti, odnosno profitabilnosti. S obzirom da pokazatelji rentabilnosti pokazuju sposobnost društva da ostvari ekonomske koristi putem imovine koju

društvo koristi, a imovina je financirana iz vlastitih i tuđih izvora imovine, pokazatelji profitabilnosti i zaduženosti su zapravo povezani. Iz tog razloga nije adekvatno u brojniku pokazatelja rentabilnosti imovine iskazivati samo neto ili bruto dobit, već se brojnik modificira na način da mu se pribrajaju rashodi od kamata koje označavaju trošak korištenja tuđih sredstava od strane društva. Bruto rentabilnost imovine se još zove i operativna rentabilnost imovine koja mjeri koliko je društvo „sposobno rasporediti svoju operativnu imovinu da generira operativne zarade“. Pri korištenju tuđih izvora sredstava bitno je voditi računa da je trošak posuđivanja manji od operativne rentabilnosti (Ježovita, Žager, 2014).

Tablica 4. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelj	Formula
Koeficijent obrta ukupne imovine	Ukupni prihodi / ukupna imovina
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	Ukupni prihodi / kratkotrajna imovina
Koeficijent obrta potraživanja 1	Prihodi od prodaje / potraživanja
Koeficijent obrta potraživanja 2	Prihodi od prodaje / potraživanja od kupaca
Trajanje naplate potraživanja	365 / koeficijent obrtaja potraživanja

Izvor: (Žager, Sever Mališ, Mamić Sačer, 2020)

U tablici iznad prikazani su pokazatelji aktivnosti, koji mjere koliko brzo društvo obrne svoju imovinu tijekom godine. Kod koeficijenata obrta, u odnos se stavljaju pozicije iz računa dobiti i gubitka (ukupni prihodi i prihodi od prodaje) te pozicije iz bilance (ukupna imovina, kratkotrajna imovina te potraživanja).

Menadžment društva želi maksimizirati ostvarene prihode po jedinici imovine s obzirom da to znači da će i profitabilnost društva biti veća (Ježovita, 2016). Osim toga, pokazatelj obrta ukupne imovine može biti i pod utjecajem industrije u kojoj društvo posluje. Naime, iako nizak obrtaj ukupne imovine može značiti da društvo neučinkovito upravlja svojom imovinom, to isto tako može značiti da društvo posluje u industriji koja je kapitalno intenzivna, odnosno da ima visoku razinu dugotrajne imovine u ukupnoj imovini (Robinson, Van Greuning, Henry, & Broihahn, 2009.).

Usporedbom koeficijenta obrta ukupne imovine i koeficijenta obrta kratkotrajne imovine može se zaključiti je li društvo neučinkovito u upravljanju svojom imovinom, naime ukoliko je razlika u navedena dva koeficijenta mala, to znači da se imovina društva sastoji pretežno od kratkotrajne imovine te da je društvo neučinkovito u upravljanju svojom imovinom (Ježovita, 2016).

3. UTJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA REZULTATE POSLOVANJA PODUZETNIKA U PRERAĐIVAČKOJ INDUSTRIJI

3.1. Rezultati poslovanja poduzetnika u 2021. u odnosu na 2020.

U ovom poglavlju obrađeni su cjelokupni rezultati poslovanja svih poduzetnika na području Republike Hrvatske (RH) tijekom 2021. i 2020. godine neovisno o industriji u kojoj posluju. Kada se govori o poduzetnicima i njihovom ostvarenju, pri tome su isključene banke, osiguravajuća društva i druge financijske institucije koje svoje financijske izvještaje sastavljaju na posebnim obrascima koji se razlikuju od obrazaca poduzetnika iz realnog sektora.

Tablica 5. Skupni rezultati poslovanja poduzetnika u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu (u tisućama HRK)

	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihodi	Dobit ili gubitak razdoblja
2021.	144.259	964.742	885.743.632	44.835.322
2020.	139.009	947.874	743.841.185	20.970.089
Razlika	5.250	16.868	141.902.447	23.865.233
%	4%	2%	19%	114%

Izvor: Obrada autora prema podacima FINA-e, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Ukupan broj poduzetnika u 2021. iznosi 144,3 milijuna, što predstavlja porast od 4% u odnosu na 2020. kada je ukupno poslovalo 139 milijuna poduzetnika. Broj zaposlenih rastao je nešto sporije u odnosu na broj poduzetnika, odnosno 2% u 2021. godini.

Ukupni prihodi porasli su na 885,7 milijardi HRK, odnosno za 19% u odnosu na 2020. godinu. Dobit za 2021. godinu porasla je na 44,8 milijardi HRK, odnosno 114% u odnosu na 2020. U nastavku ovog prikazani su rezultati poduzetnika po vrstama djelatnosti za 2021. te 2020. godinu.

Tablica 6. Broj poduzetnika i zaposlenih, ukupni prihodi i neto dobit/gubitak kod poduzetnika RH u 2021. godini, po djelatnostima (u tisućama)

Područje djelatnosti	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihodi	Dobit ili gubitak razdoblja	Prosječan broj zaposlenih po poduzetniku	Prihod/dobit	Prihod po zaposlenom
Trgovina na veliko i na malo; popravak motor. vozila i motocikla	28.507	190.955	296.067.473	11.483.267	6,70	25,78	1.550
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22.717	65.272	38.391.360	4.468.446	2,87	8,59	588
Građevinarstvo	18.820	107.879	70.727.648	3.061.495	5,73	23,10	656
Prerađivačka industrija	15.634	236.151	207.494.603	10.579.033	15,10	19,61	879
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13.311	71.175	28.818.271	1.804.850	5,35	15,97	405
Informacije i komunikacije	7.666	43.999	38.555.383	4.142.753	5,74	9,31	876
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7.286	42.877	15.470.755	707.037	5,88	21,88	361
Prijevoz i skladištenje	6.760	69.845	41.068.088	1.426.189	10,33	28,80	588
Poslovanje nekretninama	6.671	8.087	11.675.420	802.602	1,21	14,55	1.444
Ostale uslužne djelatnosti	4.624	11.430	3.397.012	149.919	2,47	22,66	297
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.779	30.634	29.104.833	1.100.247	8,11	26,45	950
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.998	14.549	5.161.916	592.702	7,28	8,71	355
Umjetnost, zabava i rekreacija	1.978	11.476	6.762.226	556.000	5,80	12,16	589
Obrazovanje	1.698	7.563	1.802.406	137.238	4,45	13,13	238
Ostale djelatnosti	2.810	52.850	91.246.239	3.823.543	18,81	23,86	1.727
Ukupno	144.259	964.742	885.743.632	44.835.322	6,69	19,76	918

Izvor: Obrada autora prema podacima FINA-e, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Kada se pogleda tablica iznad, ono što se može odmah primijetiti jest da su sve djelatnosti tijekom 2021. godine ostvarile dobit, što nije slučaj u 2020. godini koja je obrađena u nastavku ovog rada. Kao što je vidljivo u tablici iznad, najveći broj poduzetnika posluje u trgovini na veliko i malo te popravku motornih vozila i motocikala 28,5 milijuna te zapošljava ukupno 191 milijun zaposlenih, što prosječno iznosi 6,7 zaposlenika po jednom poduzetniku. Također, ista industrija je najveći generator ukupnih prihoda (296,1 milijardi HRK) i dobiti (11,5 milijardi HRK) u 2021. godini. Kada se pogleda odnos dobiti i prihoda te prihoda i zaposlenih, na svakih 25,8 tisuća prihoda, navedena djelatnost generira tisuću HRK dobiti te ima najveći prihod po zaposlenom 1,6 milijuna HRK. Iako u apsolutnim rezultatima najznačajnija djelatnost, najbolji omjer prihoda i dobiti odnosi se na djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi koja na svakih 8,7 tisuća HRK prihoda generira tisuću HRK dobiti, međutim ista djelatnost ima ujedno i jedan od najnižih prihoda po zaposlenom 355 tisuća HRK.

Prema broju poduzetnika, druga najveća djelatnost je djelatnost stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti koja u 2021. ima ukupno 22,7 milijuna poduzetnika, dok zapošljava tek 65,3 milijuna zaposlenika, odnosno prosječno 2,87 zaposlenih po jednom poduzetniku. Iako ima velik broj poduzetnika, djelatnost stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti generira samo 38,4 milijardi HRK prihoda, odnosno 4,5 milijardi HRK dobiti. Prema omjeru prihoda i dobiti, navedena djelatnost je jedna od profitabilnijih djelatnosti u odnosu na sve promatrane te na svakih 8,59 tisuća HRK prihoda generira tisuću HRK dobiti. Prihod po zaposlenom iznosi 588 tisuća HRK.

Treća najveća djelatnost, prema broju poduzetnika, je građevinarstvo koje ukupno ima 18,8 milijuna poduzetnika koji zapošljavaju 107,9 milijuna zaposlenika, odnosno prosječno 5,73 zaposlenika po jednom poduzetniku. Ukupan prihod građevinarstva iznosi 70,7 milijardi HRK, a dobit 3,1 milijarde HRK, što građevinarstvo čini jednim od najmanje profitabilnih djelatnosti generirajući tisuću HRK dobiti na svakih 23,1 tisuća HRK prihoda, a prihod po zaposlenom iznosi samo 656 tisuća HRK.

Najslabiji prihodi po zaposlenom generirani su u djelatnosti obrazovanja te iznose 238 tisuća HRK po zaposlenom te ostalim uslužnim djelatnostima 297 tisuća HRK. Najnižu profitabilnost ima djelatnost prijevoza i skladištenja generirajući tisuću HRK dobiti tek na svakih 28,8 tisuća HRK prihoda. Kao što je vidljivo u tablici iznad prerađivačka industrija je drugi najveći generator prihoda i dobiti te ima najviše zaposlenih od svih promatranih djelatnosti, ali će se navedena industrija detaljno obraditi u sljedećem poglavlju.

Tablica 7. Broj poduzetnika i zaposlenih, ukupni prihodi i neto dobit/gubitak kod poduzetnika RH u 2020. godini, po djelatnostima (u tisućama)

Područje djelatnosti	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihodi	Dobit ili gubitak razdoblja	Prosječan broj zaposlenih po poduzetniku	Prihod/dobit	Prihod po zaposlenom
Trgovina na veliko i na malo; popravak motor. vozila i motocikla	28.615	192.367	260.253.582	7.525.316	6,72	34,58	1.353
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	21.946	62.661	33.535.314	3.361.461	2,86	9,98	535
Građevinarstvo	17.168	101.503	61.696.285	1.385.275	5,91	44,54	608
Prerađivačka industrija	15.162	235.070	175.833.416	7.151.434	15,50	24,59	748
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13.060	65.147	17.611.874	-3.411.732	4,99	-5,16	270
Informacije i komunikacije	7.080	44.186	35.371.608	3.175.678	6,24	11,14	801
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7.059	42.891	11.981.834	-338.895	6,08	-35,36	279
Prijevoz i skladištenje	6.511	69.323	35.257.914	-104.678	10,65	-336,82	509
Poslovanje nekretninama	6.137	7.273	8.234.062	-1.308.453	1,19	-6,29	1.132
Ostale uslužne djelatnosti	4.504	11.417	3.213.717	41.537	2,53	77,37	281
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.648	30.481	25.375.812	443.376	8,36	57,23	833
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.889	13.656	4.176.017	313.486	7,23	13,32	306
Umjetnost, zabava i rekreacija	1.873	11.556	5.917.588	484.233	6,17	12,22	512
Obrazovanje	1.676	7.617	1.650.171	118.856	4,54	13,88	217
Ostale djelatnosti	2.681	52.726	63.731.991	2.133.196	19,67	29,88	1.209
Ukupno	139.009	947.874	743.841.185	20.970.089	6,82	35,47	785

Izvor: Obrada autora prema podacima FINA-e, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Za razliku od 2021. godine, 2020. godina je bila pod značajnijim utjecajem COVID-19 pandemije, kada je u ožujku 2020. godine uveden prvi „lockdown“ od strane Stožera civilne zaštite RH. Nakon prvog „lockdowna“, tijekom godine uvedeno ih je još nekoliko, a mjere su pogadale neke djelatnosti više, a neke manje. Najoštrije mjere borbe protiv korona virusa bile su usmjerene na ugostiteljske objekte (kafići, restorani, noćni klubovi itd.) te sukladno tome može se primijetiti u tablici iznad da je djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane ostvarila najveći gubitak od svih promatranih djelatnosti, odnosno 3,4 milijarde HRK. Drugi najveći gubitak odnosi se na poslovanje nekretninama u iznosu od 1,3 milijarde HRK, što obuhvaća kupnju i prodaju nekretnina, iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup te poslovanje nekretninama uz naplatu ili na osnovi ugovora. Prema broju poduzetnika, poredak po djelatnostima je tijekom 2020. godine jednak 2021. godini. Ukupan broj poduzetnika se povećao za samo 4% u 2021. godini.

Kao i tijekom 2021., tijekom 2020. godine najveći prihod i dobit generirani su od strane trgovine na malo i veliko te popravak motornih vozila i motocikla u iznosu od 260,3 milijarde HRK, odnosno 7,5 milijuna HRK. Prosječan broj zaposlenih po poduzetniku u navedenoj djelatnosti je sličan kao i 2021. godine te iznosi prosječno 6,72 zaposlenih. Profitabilnost je u 2020. godini puno lošija, što je za očekivat, s obzirom na mjere donesene od strane Stožera civilne zaštite te se na svakih 34,6 tisuća HRK prihoda generira tisuću HRK dobit.

Najprofitabilnija djelatnost u 2020. godini su stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti koje na svakih 9,98 tisuća HRK prihoda generiraju tisuću HRK dobiti. Najprofitabilnija djelatnost iz 2021. godine, djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, u 2020. nije bila toliko profitabilna te je generirala tisuću HRK dobiti na svakih 13,3 tisuća HRK prihoda, što je u skladu s očekivanjima s obzirom na povećanje opterećenja zdravstvenog sustava uslijed COVID-19 pandemije. Kada gledamo isključivo profitabilnost, osim djelatnosti koje su završile s gubitkom, ostale uslužne djelatnosti te poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo imaju značajno lošije rezultate u 2020. godini, u odnosu na 2021. te možemo reći da je na te djelatnosti također, značajno utjecala korona kriza. Ostale uslužne djelatnosti generiraju tisuću HRK dobiti na svakih 77,4 tisuće HRK prihoda u 2020. godini, a poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo generiraju tisuću HRK dobiti na svakih 57,2 tisuća HRK prihoda. Najslabiji prihod po zaposlenim u 2020. godini, kao i 2021. godine, generiran je u djelatnosti obrazovanja te iznosi 217 tisuća HRK po zaposlenom. Drugi najslabiji prihod po zaposlenom u 2020. godini odnosi se na administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti te iznosi 279 tisuća HRK po zaposlenom.

3.2. Rezultati poslovanja poduzetnika u prerađivačkoj industriji 2021.

U ovom poglavlju su detaljno obrađeni rezultati u prerađivačkoj industriji. Osvrt je napravljen na rezultate cijele industrije kao i na prodane industrijske proizvode po županijama te prema vrstama proizvoda tijekom 2020. i 2021. godine.

Tablica 8. Skupni rezultati poslovanja poduzetnika u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu (u tisućama)

Godine	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihodi	Dobit ili gubitak razdoblja	Prosječan broj zaposlenih po poduzetniku	Prihod /dobit	Prihod po zaposlenom
2021	15.634	236.151	207.494.603	10.579.033	15,10	19,61	879
2020	15.162	235.070	175.833.416	7.151.434	15,50	24,59	748
Razlika	472	1.081	31.661.186	3.427.600	-0,40	-5	131
%	3%	0,5%	18%	48%	-3%	-20%	17%

Izvor: Obrada autora prema podacima FINA-e, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Kao što je vidljivo u tablici iznad, broj poduzetnika i broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji nije se značajno promijenio u 2021. godini, u odnosu na 2020. godinu. Broj poduzetnika rastao je za 3%, dok je broj zaposlenih rastao za samo 0,5%, što je zapravo dovelo do smanjenja prosječnog broja zaposlenih po poduzetniku s 15,5 na 15,1 zaposlenih, odnosno do smanjenja od 3%. Iako nije bilo značajnih promjena u broju, ukupni prihoda, odnosno dobit ili gubitak razdoblja su se značajno promijenili u 2021. godini. Ukupni prihodi rasli su za 18%, a dobit je rasla za 48% u 2021. godini, u odnosu na 2020. Navedeno kretanje je napravilo značajan utjecaj na profitabilnost te je u 2021. godini potrebno 19,6 tisuća HRK prihoda da bi se generiralo tisuću HRK dobiti, dok je u 2020. bilo potrebno 24,6 tisuća HRK prihoda. Također, s obzirom da nije bilo značajnih promjena u broju zaposlenih u 2021. godini, prihod po zaposlenom rastao je za 17%, s 748 tisuća HRK prihoda po zaposlenom u 2020. godini na 879 tisuća HRK prihoda po zaposlenom u 2021. godini.

Tablica 9. Vrijednost prodanih industrijskih proizvoda u 2021. i 2020. godini u prerađivačkoj industriji po županijama (u tisućama HRK)

Županija	2021		2020		Razlika		%	
	Ukupno	Za vlastiti račun	Ukupno	Za vlastiti račun	Ukupno	Za vlastiti račun	Ukupno	Za vlastiti račun
Grad Zagreb	26.210.451	26.139.302	22.751.405	22.667.638	3.459.046	3.471.664	15%	15%
Primorsko-goranska županija	13.119.844	13.059.042	9.219.939	9.197.717	3.899.905	3.861.325	42%	42%
Varaždinska županija	10.887.268	10.383.132	10.063.516	9.569.929	823.752	813.203	8%	8%
Zagrebačka županija	9.869.187	9.632.826	8.802.874	8.623.950	1.066.313	1.008.876	12%	12%
Međimurska županija	7.414.888	6.988.371	6.249.507	5.836.305	1.165.381	1.152.066	19%	20%
Osječko-baranjska županija	7.261.470	7.224.132	6.195.021	6.159.276	1.066.449	1.064.856	17%	17%
Sisačko-moslavačka županija	5.663.870	5.525.887	4.597.500	4.497.684	1.066.370	1.028.203	23%	23%
Istarska županija	5.437.988	5.203.054	4.899.303	4.690.084	538.685	512.970	11%	11%
Krapinsko-zagorska županija	5.060.208	4.909.680	4.361.716	4.206.564	698.492	703.116	16%	17%
Splitsko-dalmatinska županija	4.866.768	4.837.744	4.049.038	4.007.645	817.730	830.099	20%	21%
Koprivničko-križevačka županija	4.479.812	4.459.101	3.974.548	3.952.459	505.264	506.642	13%	13%
Karlovačka županija	4.158.678	3.865.809	3.538.894	3.243.125	619.784	622.684	18%	19%
Brodsko-posavska županija	3.707.634	3.618.210	3.287.616	3.179.339	420.018	438.871	13%	14%
Bjelovarsko-bilogorska županija	3.018.396	2.964.343	2.383.508	2.327.647	634.888	636.696	27%	27%
Vukovarsko-srijemska županija	2.263.497	2.149.513	1.888.253	1.831.699	375.244	317.814	20%	17%
Zadarska županija	1.976.373	1.976.373	1.796.354	1.796.354	180.019	180.019	10%	10%
Šibensko-kninska županija	1.614.864	1.277.473	1.332.704	1.095.373	282.160	182.100	21%	17%
Virovitičko-podravska županija	1.289.553	1.234.713	1.093.143	1.049.040	196.410	185.673	18%	18%
Požeško-slavonska županija	1.141.880	1.109.416	862.780	831.541	279.100	277.875	32%	33%
Ličko-senjska županija	815.624	805.725	669.381	662.413	146.243	143.312	22%	22%
Dubrovačko-neretvanska županija	248.072	247.652	247.606	246.824	466	828	0,2%	0,3%
Slobodne zone	82.366	80.983	122.930	99.027	-40.564	-18.044	-33%	-18%
	120.588.691	117.692.481	102.387.536	99.771.633	18.201.155	17.920.848	18%	18%

Izvor: Obrada autora prema podacima DZS-a

U tablici iznad vidljiva je ukupna vrijednost prodanih industrijskih proizvoda prerađivačke tijekom 2021. godine i 2020. te iznos prodaje za vlastiti račun, dok je ostatak prodan prema ugovoru s naručiteljem. Ono što se može primijetiti je da je u svim županijama tijekom 2021. godine došlo do porasta prodaje industrijskih proizvoda prerađivačke industrije, osim u slobodnoj zoni. Također, može se primijetiti da je prodaja industrijskih proizvoda prerađivačke industrije ukupno rasla za 18%, što je u skladu s povećanjem ukupnih prihoda u prerađivačkoj industriji prikazanim u tablici 8 te iznosi također 18%.

Najznačajnija prodaja industrijskih proizvoda prerađivačke industrije je očekivano u Gradu Zagrebu u obje promatrane godine. U 2021. godini u Zagrebu je prodano 26,2 milijardi HRK industrijskih proizvoda prerađivačke industrije, dok je u 2020. godini prodano 22,7 milijardi HRK, što je ukupan porast od 15%.

Druga najznačajnija županija po prodaji industrijskih proizvoda prerađivačke industrije je Primorsko-goranska županija u kojoj je u 2021. prodano 13,1 milijardi HRK, dok je u 2020. godini navedena županije bila na trećem mjestu s prodajom od 9,2 milijardi HRK, što je ujedno i najveći porast prodaje industrijskih proizvoda prerađivačke industrije u 2021. godini od 42%. Osim slobodne zone koja bilježi pad prodaje industrijskih proizvoda, Dubrovačko-neretvanska županija ima izrazito slab porast prodaje od ukupno 0,2% ukupno, odnosno 0,3% za vlastiti račun, što je zapravo u skladu s očekivanjima, s obzirom da navedena županija nije industrijski poznata županija te ima najnižu vrijednost prodaje industrijskih proizvoda od svih županija.

Varaždinska županija, kao jedna od top tri županije u obje promatrane godine, također bilježi diskretan porast u 2021. godini. Ukupna prodaja u 2021. godini iznosi 10,8 milijardi HRK, a u 2020. godini iznosi 10,1 milijardi HRK, što predstavlja porast od samo 8%. U 2021. godini Varaždinska županija završava na trećem mjestu po vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda prerađivačke industrije, dok je u 2020. godini bila na drugom mjestu.

Od ostalih županija koje bilježe značajan porast prodaje industrijskih proizvoda prerađivačke industrije su Požeško-slavonska koja raste ukupno 32%, Bjelovarsko-bilogorska koja raste za ukupno 27% te Sisačko-moslavačka koja raste za ukupno 23%. Ostale županije koje bilježe nešto diskretniji porast u odnosu već prethodno navedene su Zadarska županija 10%, Istarska županija 11% te Zagrebačka županija 12%.

Tablica 10. Vrijednost prodanih industrijskih proizvoda u 2021. i 2020. godini u prerađivačkoj industriji po vrstama (u tisućama HRK)

Vrsta proizvodnje	2021		2020		Razlika		%	
	Ukupno	Za vlastiti račun	Ukupno	Za vlastiti račun	Ukupno	Za vlastiti račun	Ukupno	Za vlastiti račun
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	24.324.331	24.156.286	22.632.395	22.486.655	1.691.936	1.669.631	7%	7%
Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	9.896.771	9.896.771	6.337.030	6.337.030	3.559.741	3.559.741	56%	56%
Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	9.739.700	9.510.645	8.334.586	8.093.395	1.405.114	1.417.250	17%	18%
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	9.376.440	9.352.183	7.396.896	7.396.896	1.979.544	1.955.287	27%	26%
Proizvodnja električne opreme	6.381.844	6.154.661	5.269.387	5.120.200	1.112.457	1.034.461	21%	20%
Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	5.801.560	5.775.421	4.469.280	4.443.636	1.332.280	1.331.785	30%	30%
Proizvodnja pića	5.632.354	5.622.962	4.235.247	4.228.627	1.397.107	1.394.335	33%	33%
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	5.617.663	5.592.141	4.446.128	4.424.438	1.171.535	1.167.703	26%	26%
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	5.562.180	5.502.340	5.210.613	5.191.132	351.567	311.208	7%	6%
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	5.071.924	5.044.317	4.687.244	4.651.258	384.680	393.059	8%	8%
Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	4.916.475	4.617.442	3.908.813	3.607.941	1.007.662	1.009.501	26%	28%
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	4.054.731	4.054.654	3.373.872	3.373.429	680.859	681.225	20%	20%
Popravak i instaliranje strojeva i opreme	3.515.505	3.515.505	4.323.713	4.323.713	-808.208	-808.208	-19%	-19%
Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	3.176.968	3.151.872	2.978.093	2.950.212	198.875	201.660	7%	7%
Proizvodnja namještaja	3.169.836	3.140.930	2.681.634	2.658.816	488.202	482.114	18%	18%
Proizvodnja metala	2.850.301	2.488.123	1.732.803	1.476.759	1.117.498	1.011.364	64%	68%
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	2.230.476	2.144.929	1.240.673	1.151.928	989.803	993.001	80%	86%
Proizvodnja odjeće	2.182.255	1.786.954	2.290.574	1.853.482	-108.319	-66.528	-5%	-4%
Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2.028.274	1.461.801	1.902.637	1.378.701	125.637	83.100	7%	6%
Ostala proizvodnja	5.059.103	4.722.544	4.935.918	4.623.385	123.185	99.159	2%	2%
	120.588.691	117.692.481	102.387.536	99.771.633	18.201.155	17.920.848	18%	18%

Izvor: Obrada autora prema podacima DZS-a

Prema tablici iznad, sve vrste proizvodnje, odnosno usluga rastu u 2021. godini, u odnosu na 2020. osim popravka i instaliranja strojeva i opreme koji padaju za 19% te proizvodnja odjeće koja pada za 5%. Najveći relativni porast odnosi se na proizvodnju ostalih prijevoznih sredstava od 80%, proizvodnju metala 64% te proizvodnju koksa i rafiniranih naftnih proizvoda 56%.

Najznačajnija proizvodnja, odnosno prodaja odnosi se na prehrambene proizvode koji iznose 24,3 milijarde HRK u 2021. godini te 22,6 milijardi HRK u 2020. godini, što predstavlja porast od 7%. U strukturi prehrambeni proizvodi iznose 20% u 2021. godini te 22% u 2020. Razlog pada udjela u strukturi odnosi se na brže povećanje ostalih proizvoda prerađivačke industrije u 2021. godini u odnosu na porast prehrambenih proizvoda.

Koks i rafinirani naftni proizvodi drugi su najznačajniji industrijski proizvod prerađivačke industrije i iznose 9,9 milijardi HRK u 2021. godini te 6,3 milijarde HRK u 2020. godini što je ujedno i jedan od najvećih porasta kao što je prethodno navedeno. U 2020. godini koks i rafinirani proizvodi bili su na tek četvrtom mjestu po značajnosti. Što se tiče strukture, koks i rafinirani naftnih proizvodi iznose 8% u 2021. godini te 6% u 2020. godini.

Treći najznačajniji proizvod prerađivačke industrije odnosi se na gotove metalne proizvode, osim strojeva i opreme koji iznose 9,7 milijardi HRK u 2021. godini te 8,3 milijardi HRK u 2020. godini što predstavlja porast od 17%. Što se tiče strukture gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme, ona iznosi 8% i u 2021. i u 2020. godini.

Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda u koje spadaju i kozmetički proizvodi, iznose 5,1 milijardi HRK u 2021. te 4,7 milijardi HRK u 2020. godini, što predstavlja porast od 8%. Što se tiče strukture, ona je smanjena u 2021. godini te iznosi 4%, dok u 2020. godini iznosi 5%, s obzirom na brži porast drugih proizvoda prerađivačke industrije u odnosu na kemikalije i kemijske proizvode.

3.3. Položaj i glavna obilježja odabranih poduzeća iz kozmetičke industrije

Društva iz kozmetičke industrije koja su odabrana za analizu u ovom radu su Neva d.o.o. te Lush manufaktura d.o.o. Neva d.o.o. je društvo etablirano na tržištu RH, osnovano 1997. godine. Neki od brandova društva su Plidenta, Melem, Rosal, Pitroid, itd. Lush Manufaktura d.o.o. je društvo osnovano 2005. godine, a najznačajnija karakteristika Lush proizvoda se odnosi organske sirovine za proizvodnju i na ručnu izradu proizvoda.

Tablica 11. Udio ukupnih prihoda društava Neva d.o.o. i Lush Manufaktura d.o.o. u ukupnim prihodima u prerađivačkoj industriji u 2021. te 2020. godini (u tisućama HRK)

	Ukupni prihodi Neva	Ukupni prihodi Lush manufaktura	Ukupno	Ukupni prihodi u prerađivačkoj industriji	Udio Neva i Lush manufaktura u ukupnim prihodima u prerađivačkoj industriji
2021.	67.883	144.113	211.996	207.494.603	0,10%
2020.	64.888	118.134	183.022	175.833.416	0,10%
Razlika	2.995	25.979	28.974	31.661.186	-
%	5%	22%	16%	18%	-

Izvor: Obrada autora prema podacima DZS-a i financijskih izvještaja za 2021. godinu Neva d.o.o. i Lush Manufaktura d.o.o.

Ukupni prihodi su značajniji kod društva Lush manufaktura u odnosu na društvo Neva. Udio ukupnih prihoda oba društva u ukupnim prihodima prerađivačke industrije iznosi 0,1% u obje promatrane godine. Ukupni prihodi društva Neva rastu za 5% u 2021. godini što je sporije u odnosu na rast ukupnih prihoda prerađivačke industrije, dok ukupni prihodi društva Lush manufakture rastu brže, odnosno 22%.

Tablica 12. Udio prihoda od prodaje proizvoda društava Neva d.o.o. i Lush Manufaktura d.o.o. u prihodima od prodaje kemikalija i kemijskih proizvoda u 2021. te 2020. godini (u tisućama HRK)

	Prihodi od prodaje proizvoda Neva	Prihodi od prodaje proizvoda Lush manufaktura	Ukupno	Prihodi od prodaje kemikalija i kemijskih proizvoda	Udio Neva i Lush manufaktura u ukupnim prihodima u prerađivačkoj industriji
2021.	64.995	140.360	205.355	5.071.924	4,05%
2020.	62.761	111.575	174.336	4.687.244	3,72%
Razlika	2.234	28.785	31.019	384.680	-
%	4%	26%	18%	8%	-

Izvor: Obrada autora prema podacima DZS-a i financijskih izvještaja za 2021. godinu Neva d.o.o. i Lush Manufaktura d.o.o.

Prihodi od prodaje proizvoda društava Neva i Lush manufaktura, iznose 4,05% u ukupnim prihodima od prodaje kemikalija i kemijskih proizvoda u 2021. godini, dok je u 2020. godini taj postotak nešto niži odnosno 3,72%. Prihodi od prodaje proizvoda društva Neva rastu 5%, dakle nešto sporije u odnosu na prihode od prodaje kemikalija i kemijskih proizvoda, dok prihodi od prodaje proizvoda društva Lush manufaktura rastu značajno brže, odnosno 26%.

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ODABRANIH PODUZEĆA S CILJEM DETALJNIJEG ISTRAŽIVANJA PROFITABILNOSTI

Poglavlje 4 sastoji se od četiri pod poglavlja. U ovom poglavlju analizirana su društva Neva d.o.o. i LUSH manufaktura d.o.o. koristeći horizontalnu i vertikalnu analizu financijskih izvještaja (bilance i računa dobiti i gubitka) te pokazatelja profitabilnosti i DuPontovog sustava pokazatelja tijekom tri uzastopne godine 2021., 2020. te 2019.

4.1. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka

U nastavku 4.1 poglavlja prikazano je šest tablica. Prvo je obrađena horizontalna analiza bilance (odvojeno aktiva, odvojeno pasiva) te račun dobiti i gubitka društva Neva d.o.o., a nakon toga društva LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 13. Horizontalna analiza bilance (aktiva) – Neva d.o.o. (u tisućama HRK)

AKTIVA	31.12.2021.	31.12.2020.	Razlika 2021-2020	%	31.12.2019.	Razlika 2020-2019	%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	29.604	57.621	-28.017	-49%	51.698	5.923	11%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	887	1.040	-153	-15%	947	93	10%
II. MATERIJALNA IMOVINA	26.666	28.782	-2.116	-7%	30.756	-1.974	-6%
Zemljište	5.066	5.066	0	0%	5.066	0	0%
Građevinski objekti	12.588	13.122	-534	-4%	13.657	-535	-4%
Postrojenja i oprema	8.456	9.944	-1.488	-15%	11.446	-1.502	-13%
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	388	482	-94	-20%	419	63	15%
Ostala materijalna imovina	168	168	0	0%	168	0	0%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	143	27.674	-27.531	-99%	19.848	7.826	39%
IV. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	1.908	125	1.783	1426%	147	-22	-15%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	32.089	28.180	3.909	14%	25.878	2.302	9%
I. ZALIHE	15.775	19.303	-3.528	-18%	14.696	4.607	31%
Sirovine i materijal	7.890	7.734	156	2%	6.181	1.553	25%
Proizvodnja u tijeku	70	219	-149	-68%	247	-28	-11%
Gotovi proizvodi	6.678	8.675	-1.997	-23%	6.788	1.887	28%
Trgovačka roba	1.093	2.502	-1.409	-56%	1.438	1.064	74%
Predujmovi za zalihe	44	173	-129	-75%	42	131	312%
II. POTRAŽIVANJA	16.184	8.492	7.692	91%	9.689	-1.197	-12%
Potraživanja od kupaca	14.796	7.560	7.236	96%	7.936	-376	-5%
Potraživanja od države i drugih institucija	1.354	925	429	46%	1.329	-404	-30%
Ostala potraživanja	34	7	27	386%	424	-417	-98%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	16	16	0	0%	29	-13	-45%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	114	369	-255	-69%	1.464	-1.095	-75%
D) AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	244	11	233	2118%	16	-5	-31%
E) UKUPNO AKTIVA	61.937	85.812	-23.875	-28%	77.592	8.220	11%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Ukupna imovna društva Neva raste 11% na 31.12.2020. godini u odnosu na 31.12.2019. da bi na 31.12.2021. ukupna imovina pala 28% čime je taj pad nadmašio rast prethodne godine. Najveći razlog rasta ukupne imovine odnosi se na rast dugotrajne financijske imovine za 7,8 milijuna HRK tj. 39%, s obzirom da je društvo tijekom 2020. godine za vrijeme izazovnog razdoblja poslovanja uslijed COVID 19 pandemije odobrilo zajam povezanom društvu. Taj isti zajam u potpunosti je otplaćen tijekom 2021. godine što je uzrokovalo pad dugotrajne financijske imovine za 27,5 milijuna HRK, tj. 99%. Od ostalih promjena vidljivo je smanjenje materijalne imovine za 6% na 31.12.2020. te 7% na 31.12.2021. što se najvećim dijelom odnosi na amortizaciju.

Što se tiče zaliha, može se vidjeti da na 31.12.2020. one rastu za 4,6 milijuna HRK, odnosno 31% što je zapravo u skladu s očekivanjima, s obzirom na brojne „lockdowne“ i općenito smanjen obujam poslovanja tijekom pandemije. S obzirom na iznenadnu pojavu korona virusa, brojna društva su se susretala s izazovom prekomjernih zaliha, jer nije na vrijeme usklađena proizvodnja gotovih proizvoda i nabava sirovina i materijala te trgovačke robe s potražnjom na tržištu. Na 31.12.2021. stanje zaliha se ponovno smanjuje i to za 3,5 milijuna HRK, odnosno 18%, međutim stanje i dalje ostaje na nešto višoj razini u odnosu na 2019. godinu. Razlog zbog kojeg zalihe i dalje ostaju na nešto većem nivou u 2021. godini se odnosi najvećim dijelom na sirovine i materijal koji nisu upotrijebljeni u proizvodnji, dok su se trgovačka roba i gotovi proizvodi smanjili nešto ispod razine iz 2019. godine.

Potraživanja padaju za 1,1 milijuna HRK na 31.12.2020. i to zbog pada i potraživanja od kupaca i potraživanja od države i drugih institucija te ostalih potraživanja. Na 31.12.2021. potraživanja rastu značajno i to za 7,7 milijuna HRK, odnosno 91% i to najvećim dijelom zbog porasta potraživanja od kupaca za 7,2 milijuna HRK, odnosno 96%.

Novac u banci i blagajni ima tendenciju pada od 2019. godine do 2021. Na 31.12.2020. godine novac pada za 75%, a na 31.12.2021. pada za dodatnih 69%.

Društvo u bilanci ima i odgođenu poreznu imovinu koja nije značajna sve do 31.12.2021. kada raste za 1,8 milijuna HRK, odnosno 1426%. Naime, zbog gubitka ostvarenog tijekom 2021. godine, društvo je priznalo odgođenu poreznu imovinu za prenesene porezne gubitke. Osim prenesenih poreznih gubitaka, odgođena porezna imovina sastoji se i od privremenih razlika.

Tablica 14. Horizontalna analiza bilance (pasiva) – Neva d.o.o. (u tisućama HRK)

PASIVA	31.12.2021.	31.12.2020.	Razlika		31.12.2019.	Razlika	
			2021-2020	%		2020-2019	%
A) KAPITAL I REZERVE	29.628	57.821	-28.193	-49%	54.718	3.103	6%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	50.900	50.900	0	0%	50.900	0	0%
II. KAPITALNE REZERVE	51.822	51.822	0	0%	51.822	0	0%
III. REVALORIZACIJSKE REZERVE	6.057	7.151	-1.094	-15%	8.276	-1.125	-14%
IV. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO	0	0	0	0%	0	0	0%
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-69.878	-55.171	-14.707	27%	-62.137	6.966	-11%
Preneseni gubitak	69.878	55.171	14.707	27%	62.137	-6.966	-11%
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-9.273	3.119	-12.392	-397%	5.857	-2.738	-47%
1. Dobit poslovne godine	0	3.119	-3.119	-100%	5.857	-2.738	-47%
2. Gubitak poslovne godine	9.273	0	9.273	0%	0	0	0%
B) REZERVIRANJA	913	1.068	-155	-15%	1.208	-140	-12%
C) DUGOROČNE OBVEZE	7.960	1.570	6.390	407%	1.817	-247	-14%
Obveze za zajmove, depozite i slično unutar grupe	6.630	0	6.630	0%	0	0	0%
Odgođena porezna obveza	1.330	1.570	-240	-15%	1.817	-247	-14%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	19.296	18.503	793	4%	16.712	1.791	11%
Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	1.001	513	488	95%	406	107	26%
Obveze za zajmove, depozite i slično	0	66	-66	-100%	2.000	-1.934	-97%
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	5.546	5.525	21	0%	0	5.525	0%
Obveze za predujmove	4	0	4	0%	130	-130	-100%
Obveze prema dobavljačima	11.808	11.547	261	2%	12.327	-780	-6%
Obveze prema zaposlenicima	598	534	64	12%	508	26	5%
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	339	318	21	7%	1.311	-993	-76%
Ostale kratkoročne obveze	0	0	0	0%	30	-30	-100%
E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	4.140	6.850	-2.710	-40%	3.137	3.713	118%
F) UKUPNO – PASIVA	61.937	85.812	-23.875	-28%	77.592	8.220	11%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Što se tiče pasive društva Neva d.o.o., na 31.12.2020. kapital raste za 3,1 milijuna HRK, odnosno 6%, najvećim dijelom zbog smanjenja prenesenog gubitka. Na 31.12.2021. kapital značajno pada za 28,2 milijuna HRK, odnosno 49% zbog povećanja prenesenog gubitka. Iako kapital značajno pada na 31.12.2021., društvo je i dalje dobro kapitalizirano s 48% udjela kapitala u ukupnoj pasivi. Na 31.12.2019. udio kapitala iznosi 71%, a na 31.12.2020. 67%.

Dugoročne obveze društva značajno rastu na 31.12.2021. za 6,4 milijuna HRK, tj. 407% zbog povećanja obveza za zajmove poduzetnika unutar grupe. Kratkoročne obveze imaju tendenciju rasta tijekom promatrane tri godine. Na 31.12.2020. kratkoročne obveze rastu za 1,8 milijuna HRK, odnosno 11% zbog povećanja obveza prema bankama. Naime tijekom 2020. godine društvo je primilo kratkoročni revolving kredit u iznosu od 5,5 milijuna HRK od banke, koji je prolongiran i na 2021. godinu. Ostale stavke kratkoročnih obveza na 31.12.2020. uglavnom padaju, čime je umanjnjen efekt povećanja obveza zbog revolving kredita. Na 31.12.2021. kratkoročne obveze rastu za 0,8 milijuna HRK, tj. 4%, najvećim dijelom zbog porasta obveza prema poduzetnicima unutar grupe i obveza prema dobavljačima.

Pasivna vremenska razgraničenja rastu na 31.12.2020. godine za 3,7 milijuna HRK, odnosno 118% zbog odgođenog plaćanja kupaca što je dovelo do priznavanja rezervacija za nefakturirana terećenja u iznosu od 6,2 milijuna HRK (2019: 2,8 milijuna HRK). Na 31.12.2021. ponovno se smanjuju pasivna vremenska razgraničenja i to za 2,7 milijuna HRK, odnosno 40% i to upravo zbog pada rezervacija za nefakturirana terećenja.

Tablica 15. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka – Neva d.o.o. (u tisućama HRK)

	31.12.2021.	31.12.2020.	Razlika 2021-2020		31.12.2019.	Razlika 2020-2019	
				%			%
I. POSLOVNI PRIHODI	67.194	63.801	3.393	5%	65.176	-1.375	-2%
Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	2.433	3.539	-1.106	-31%	1.271	2.268	178%
Prihodi od prodaje (izvan grupe)	62.769	59.247	3.522	6%	63.547	-4.300	-7%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, itd.	610	188	422	224%	0	188	0%
Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	1	0	1	0%	0	0	0%
Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	1.381	827	554	67%	358	469	131%
II. POSLOVNI RASHODI	61.463	60.626	837	1%	58.232	2.394	4%
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	1.984	-1.774	3.758	-212%	-1.711	-63	4%
Materijalni troškovi	43.110	46.861	-3.751	-8%	46.344	517	1%
a) Troškovi sirovina i materijala	22.785	23.051	-266	-1%	22.102	949	4%
b) Troškovi prodane robe	6.519	7.557	-1.038	-14%	5.980	1.577	26%
c) Ostali vanjski troškovi	13.806	16.253	-2.447	-15%	18.262	-2.009	-11%
Troškovi osoblja	11.032	10.156	876	9%	8.901	1.255	14%
Amortizacija	2.450	2.264	186	8%	2.281	-17	-1%
Ostali troškovi	2.352	1.861	491	26%	1.495	366	24%
Vrijednosna usklađenja kratkotrajne imovine	21	258	-237	-92%	236	22	9%
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	18	86	-68	-79%	119	-33	-28%
Ostali poslovni rashodi	496	914	-418	-46%	567	347	61%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	689	1.087	-398	-37%	466	621	133%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	17.717	335	17.382	5189%	176	159	90%
V. UKUPNI PRIHODI	67.883	64.888	2.995	5%	65.642	-754	-1%
VI. UKUPNI RASHODI	79.180	60.961	18.219	30%	58.408	2.553	4%
VII DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-11.297	3.927	-15.224	-388%	7.234	-3.307	-46%
XII. POREZ NA DOBIT	-2.024	808	-2.832	-350%	1.378	-570	-41%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-9.273	3.119	-12.392	-397%	5.856	-2.737	-47%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Prema horizontalnoj analizi računa dobiti i gubitka društva Neva d.o.o., može se vidjeti da je tijekom 2019. društvo ostvarilo najveću dobit tijekom promatrane tri godine u iznosu od 5,9 milijuna HRK, koja je smanjena tijekom 2020. kada je ostvareno 3,1 milijuna HRK da bi u 2021. društvo završilo s gubitkom od 9,3 milijuna HRK.

Kada se uspoređuju poslovni prihodi, možemo vidjeti da oni padaju tijekom 2020. godine za 1,4 milijuna HRK, odnosno 2% zbog pada prihoda od prodaje izvan grupe za 4,3 milijuna HRK, odnosno 7%. Tijekom 2021. godine, poslovni prihodi ponovno rastu i to za 3,4 milijuna HRK, odnosno 5%, najvećim dijelom zbog ponovnog rasta prihoda od prodaje izvan grupe i to za 3,5 milijuna HRK, odnosno 6%. Prihodi od prodaje poduzetnicima unutar grupe kreću se suprotno od prihoda od prodaje izvan grupe te tijekom 2020. rastu za 2,3 milijuna HRK odnosno 178%, a padaju tijekom 2021. godine za 1,1 milijuna HRK, odnosno 31%.

Poslovni rashodi imaju tendenciju rasta tijekom promatranih godine. Možemo vidjeti da tijekom 2020. godine poslovni rashodi rastu za 4% iako poslovni prihodi padaju za 2%. Naime, tijekom 2020. godine, materijalni troškovi ostaju na sličnoj razini kao i prethodne godine, a troškovi osoblja rastu za 1,3 milijuna HRK, odnosno 14%. To je ujedno i najveći razlog smanjenje dobiti tijekom 2020. godine. Tijekom 2021. godine, društvo je puno efikasnije u upravljanju svojim troškovima, iako poslovni prihodi rastu za 5%, poslovni rashodi rastu za samo 1%. Materijalni troškovi padaju značajno, za 3,8 milijuna HRK, odnosno 8%, troškovi osoblja rastu za 0,9 milijuna HRK, odnosno 9%, a najveći efekt porasta odnosi se na promjenu vrijednosti zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda za 3,8 milijuna HRK.

Iako društvo efikasno upravlja svojim poslovnih rashodima tijekom 2021. godine, zbog izgubljenog spora s Poreznom upravom društvo je imalo efekt u vidu financijskih troškova u iznosu od 17,4 milijuna HRK koji su uzrokovali gubitak za godinu. Bez tog troška, 2021. godina, bila bi nešto ispod razine 2019. godine te bi društvo ostvarilo 6,1 milijun HRK bruto dobiti.

Financijski prihodi u 2020. godini rastu za 0,6 milijuna HRK, odnosno 133% zbog povećanja prihoda s osnova kamata s poduzetnicima unutar grupe što odgovara povećanju dugotrajne financijske imovine u bilanci u 2020. godini. U 2021. godini financijski prihodi padaju za 0,4 milijuna HRK, zbog pada prihoda od kamata, uslijed otplaćivanja istog zajma u potpunosti od strane povezanog poduzetnika.

Tablica 16. Horizontalna analiza bilance (aktiva) – LUSH manufaktura d.o.o. (u tisućama HRK)

AKTIVA	30.6.2021.	30.6.2020.	Razlika 2021-2020	%	30.6.2019.	Razlika 2020-2019	%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	8.755	10.922	-2.167	-20%	13.396	-2.474	-18%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	2.894	3.175	-281	-9%	3.460	-285	-8%
II. MATERIJALNA IMOVINA	5.449	7.131	-1.682	-24%	9.084	-1.953	-21%
Postrojenja i oprema	2.976	3.616	-640	-18%	4.661	-1.045	-22%
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	2.344	3.385	-1.041	-31%	4.171	-786	-19%
Predujmovi za materijalnu imovinu	0	0	0	0%	71	-71	-100%
Materijalna imovina u pripremi	129	130	-1	-1%	181	-51	-28%
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	203	205	-2	-1%	224	-19	-8%
IV. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	209	411	-202	-49%	628	-217	-35%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	57.245	34.004	23.241	68%	28.702	5.302	18%
I. ZALIHE	13.037	10.377	2.660	26%	11.265	-888	-8%
Sirovine i materijal	9.630	7.751	1.879	24%	9.035	-1.284	-14%
Proizvodnja u tijeku	466	461	5	1%	718	-257	-36%
Gotovi proizvodi	1.721	552	1.169	212%	432	120	28%
Trgovačka roba	1.220	1.573	-353	-22%	1.080	493	46%
Predujmovi za zalihe	0	40	-40	-100%	0	40	0%
II. POTRAŽIVANJA	20.951	9.022	11.929	132%	10.665	-1.643	-15%
Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	18.276	5.639	12.637	224%	6.858	-1.219	-18%
Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interes.	565	560	5	1%	621	-61	-10%
Potraživanja od kupaca	73	1	72	7200%	212	-211	-100%
Potraživanja od države i drugih institucija	953	1.878	-925	-49%	2.477	-599	-24%
Ostala potraživanja	1.084	944	140	15%	497	447	90%
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	180	182	-2	-1%	322	-140	-43%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	23.077	14.423	8.654	60%	6.450	7.973	124%
D) AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	942	976	-34	-3%	1.425	-449	-32%
E) UKUPNO AKTIVA	66.942	45.902	21.040	46%	43.523	2.379	5%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Ukupna imovina LUSH manufakture raste značajno na 30.6.2021. godine u odnosu na 30.6.2019. Na 30.6.2020. ukupna imovina raste za 2,4 milijuna HRK, odnosno 5%. Najveći uzrok rasta odnosi se na povećanje kratkotrajne imovine, odnosno povećanje novca u banci i blagajni za 8 milijuna HRK, odnosno 124%. Sva ostala imovina na 30.6.2020. pada, čime umanjuje efekt rasta novca na ukupnu imovinu. Najveći pad imovina na 30.6.2020. odnosi se dugotrajnu imovinu materijalnu imovinu, odnosno postrojenja i opremu te alate, pogonski inventar i transportna sredstva koji padaju najvećim dijelom zbog redovne amortizacije.

Što se tiče kratkotrajne imovine, najveći pad odnosi se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe za 1,2 milijuna HRK, odnosno 18% te na pad sirovina i materijala 1,3 milijuna HRK, odnosno 14%. Pad potraživanja u skladu je s padom prihoda od prodaje s poduzetnicima unutar grupe, odnosno smanjenim cjelokupnim obujmom poslovanja uslijed COVID 19 pandemije. Što se tiče zaliha, njihovo smanjenje je također u skladu sa smanjenim obujmom poslovanja na 30.6.2020., s obzirom da je društvo prilagodilo nabavu sirovina i materijala potražnji na tržištu.

Na 30.6.2021. vidljivo je značajno povećanje ukupne imovine za 21 milijun HRK, odnosno 46%. Najveći porast odnosi se na povećanje kratkotrajne imovine, odnosno povećanje potraživanja od poduzetnika unutar grupe za 12,6 milijuna HRK, tj. 224% te novca u banci i blagajni za 8,7 milijuna HRK, odnosno 60%. Povećanje potraživanja od poduzetnika unutar grupe u skladu je s povećanjem obujma poslovanja, s time da potraživanja rastu značajno brže u skladu sa povećanom potražnjom za kozmetičkim proizvodima tijekom prosinca zbog kupovina poklona koja nije naplaćena prije kraja godine, odnosno sporijom naplatom od kupaca. Novac raste na 30.6.2021. najvećim dijelom zbog uspješnog upravljanja poslovnim rashodima koji rastu puno sporije u odnosu na poslovne prihode.

Dugotrajna materijalna imovina pada na 30.6.2021. za 1,7 milijuna HRK, odnosno 24% najvećim dijelom zbog redovne amortizacije kao i 30.6.2020. Zalihe na 30.6.2021. rastu za 2,7 milijuna HRK, odnosno 26%, zbog porasta sirovina i materijala za 24% te povećanje gotovih proizvoda za 212%.

Tablica 17. Horizontalna analiza bilance (pasiva) – LUSH manufaktura d.o.o. (u tisućama HRK)

PASIVA	30.06.2021.	30.06.2020.	Razlika		30.06.2019.	Razlika	
			2021-2020	%		2020-2019	%
A) KAPITAL I REZERVE	54.596	38.382	16.214	42%	34.011	4.371	13%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	60	60	0	0%	60	0	0%
II. KAPITALNE REZERVE	0	-185	185	-100%	0	-185	0%
III. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	38.322	33.951	4.371	13%	27.878	6.073	22%
Zadržana dobit	38.322	33.951	4.371	13%	27.878	6.073	22%
IV. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	16.214	4.556	11.658	256%	6.073	-1.517	-25%
B) REZERVIRANJA	243	62	181	292%	0	62	0%
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0	62	-62	-100%	0	62	0%
Druga rezerviranja	243	0	243	0%	0	0	0%
C) DUGOROČNE OBVEZE	164	0	164	0%	0	0	0%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	9.971	6.785	3.186	47%	8.136	-1.351	-17%
Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	1.799	1.947	-148	-8%	2.402	-455	-19%
Obveze prema dobavljačima	3.999	2.898	1.101	38%	2.783	115	4%
Obveze prema zaposlenicima	1.563	1.351	212	16%	1.780	-429	-24%
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	2.610	583	2.027	348%	1.171	-588	-50%
Ostale kratkoročne obveze	0	6	-6	-100%	0	6	0%
E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1.968	673	1.295	192%	1.376	-703	-51%
F) UKUPNO – PASIVA	66.942	45.902	21.040	46%	43.523	2.379	5%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Najveći uzrok porasta pasive tijekom promatranih godina odnosi se kapital i rezerve. Na 30.6.2020. kapital i rezerve rastu za 4,4 milijuna HRK, odnosno 13% zbog povećanje zadržane dobiti, a na 30.6.2021. rastu za 16,2 milijuna HRK, odnosno za 42% zbog značajnog povećanja dobiti za godinu. Društvo je visoko kapitaliziranu s razinom kapitala od 78% na 30.6.2019., 84% na 30.6.2020. te 82% na 30.6.2021. Ostale stavke pasive odnose se najvećim dijelom na kratkoročne obveze koje padaju na 30.6.2020. za 1,4 milijuna HRK, odnosno 17% zbog smanjenja obveza prema poduzetnicima unutar grupe, obveza prema zaposlenima i obveza za porezna davanja. Na 30.6.2021. kratkoročne obveze ponovno rastu za 3,2 milijuna HRK, odnosno 47% najvećim dijelom zbog porasta poreznih davanja i obveza prema dobavljačima.

Tablica 18. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka – LUSH manufaktura d.o.o. (u tisućama HRK)

	30.6.2021.	30.6.2020.	Razlika		30.6.2019.	Razlika	
			2021-2020	%		2020-2019	%
I. POSLOVNI PRIHODI	143.641	116.499	27.142	23%	143.776	-27.277	-19%
Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	132.946	105.061	27.885	27%	133.898	-28.837	-22%
Prihodi od prodaje (izvan grupe)	7.414	6.514	900	14%	8.966	-2.452	-27%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, itd.	39	30	9	30%	67	-37	-55%
Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	2.738	17	2.721	16006%	173	-156	-90%
Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	504	4.877	-4.373	-90%	672	4.205	626%
II. POSLOVNI RASHODI	123.825	111.607	12.218	11%	134.904	-23.297	-17%
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-1.174	137	-1.311	-957%	276	-139	-50%
Materijalni troškovi	82.224	65.078	17.146	26%	83.330	-18.252	-22%
Troškovi sirovina i materijala	58.062	44.133	13.929	32%	59.343	-15.210	-26%
Troškovi prodane robe	7.884	6.255	1.629	26%	7.163	-908	-13%
Ostali vanjski troškovi	16.278	14.690	1.588	11%	16.824	-2.134	-13%
Troškovi osoblja	33.437	36.048	-2.611	-7%	42.325	-6.277	-15%
Amortizacija	3.099	3.167	-68	-2%	2.387	780	33%
Ostali troškovi	3.900	4.582	-682	-15%	4.523	59	1%
Vrijednosna usklađenja	1.160	1.211	-51	-4%	747	464	62%
Rezerviranja	243	62	181	292%	221	-159	-72%
Ostali poslovni rashodi	936	1.322	-386	-29%	1.095	227	21%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	472	1.635	-1.163	-71%	246	1.389	565%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	769	1.697	-928	-55%	453	1.244	275%
V. UKUPNI PRIHODI	144.113	118.134	25.979	22%	144.022	-25.888	-18%
VI. UKUPNI RASHODI	124.594	113.304	11.290	10%	135.357	-22.053	-16%
VII. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	19.519	4.830	14.689	304%	8.665	-3.835	-44%
XII. POREZ NA DOBIT	3.305	274	3.031	1106%	2.592	-2.318	-89%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	16.214	4.556	11.658	256%	6.073	-1.517	-25%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Kao što je vidljivo u tablici iznad, društvo posluje s neto dobiti tijekom sve tri promatrane godine. Tijekom 2020. godine društvo bilježi značajan pad poslovnih prihoda za 27,3 milijuna HRK, odnosno 19%, najvećim dijelom zbog smanjenja prihoda od prodaje s poduzetnicima unutar grupe koji padaju za 28,8 milijuna HRK, odnosno 22%. Također, padaju i prihodi od prodaje izvan grupe za 2,5 milijuna HRK, odnosno 27%. Pad prihoda od prodaje djelomično je umanjen ostalim poslovnim prihodima izvan grupe u iznosu od 4,9 milijuna HRK koji se najvećim dijelom odnose na prihode od potpore COVID 19.

Što se tiče poslovnih rashoda, oni također padaju tijekom 2020. godine i to za 23,3 milijuna HRK, odnosno 17%, dakle nešto sporije u odnosu na pad poslovnih prihoda, međutim možemo zaključiti da je društvo vrlo efikasno u upravljanju troškovnom komponentom poslovanja tijekom izazovnih godina kao što je COVID 19 pandemija. Pad poslovnih rashoda tijekom 2020. godine uzrokovan je najvećim dijelom padom materijalnih troškova za 18,3 milijuna HRK, odnosno 22%. Troškovi osoblja padaju sporije, odnosno za 6,3 milijuna HRK, tj. 15%. Što se tiče troška amortizacije, on je veći tijekom 2020. godine za 0,8 milijuna HRK, odnosno 33%, zbog nabave nove imovine i prijenosa u upotrebu tijekom 2020. te posljedično većeg obračuna amortizacije. Financijski prihodi tijekom 2020. godine rastu za 1,4 milijuna HRK, odnosno 565% zbog povećanja pozitivnih tečajnih razlika, a financijski rashodi rastu za 1,2 milijuna HRK, odnosno 275% negativnih tečajnih razlika.

Tijekom 2021. godine poslovni prihodi vraćaju se na razinu iz 2019. godine te rastu za 2,7 milijuna HRK, odnosno 23%. I dok se prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe vraćaju na razinu iz 2019. godine, prihodi od prodaje izvan grupe rastu za samo 0,9 milijuna HRK, odnosno 14%. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe nadoknadili su slabiji porast prihoda od prodaje izvan grupe te su rasli za 2,7 milijuna HRK, odnosno 16.006%.

Poslovni rashodi rastu sporije od poslovnih prihoda, odnosno 12,2 milijuna HRK, tj. 11%. Najveći porast odnosi se na materijalne troškove koji rastu 17,1 milijuna HRK, odnosno 26%. Troškovi osoblja nastavili su pad iz 2020. godine te padaju za 2,6 milijuna HRK u 2021. godini, odnosno 7%, iako je na 30.6.2021. društvo imalo 29 zaposlenika više u odnosu na prethodnu godinu. Amortizacija, ostali troškovi, vrijednosna usklađenja te ostali poslovni rashodi padaju u 2021. u odnosu na prethodnu godinu.

4.2. Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka

U nastavku 4.2 poglavlja obrađena je i prikazana vertikalna analiza bilance (odvojeno aktiva, odvojeno pasiva) te račun dobiti i gubitka društva Neva d.o.o., a nakon toga društva LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 19. Vertikalna analiza bilance (aktiva) – Neva d.o.o. (u tisućama HRK)

AKTIVA	31.12.2021.	%	31.12.2020.	%	31.12.2019.	%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	29.604	48%	57.621	67%	51.698	67%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	887	1%	1.040	1%	947	1%
II. MATERIJALNA IMOVINA	26.666	43%	28.782	34%	30.756	40%
Zemljište	5.066	8%	5.066	6%	5.066	7%
Građevinski objekti	12.588	20%	13.122	15%	13.657	18%
Postrojenja i oprema	8.456	14%	9.944	12%	11.446	15%
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	388	1%	482	1%	419	1%
Ostala materijalna imovina	168	0%	168	0%	168	0%
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	143	0%	27.674	32%	19.848	26%
IV. POTRAŽIVANJA	0	0%	0	0%	0	0%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	1.908	3%	125	0%	147	0%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	32.089	52%	28.180	33%	25.878	33%
I. ZALIHE	15.775	25%	19.303	22%	14.696	19%
Sirovine i materijal	7.890	13%	7.734	9%	6.181	8%
Proizvodnja u tijeku	70	0%	219	0%	247	0%
Gotovi proizvodi	6.678	11%	8.675	10%	6.788	9%
Trgovačka roba	1.093	2%	2.502	3%	1.438	2%
Predujmovi za zalihe	44	0%	173	0%	42	0%
II. POTRAŽIVANJA	16.184	26%	8.492	10%	9.689	12%
Potraživanja od kupaca	14.796	24%	7.560	9%	7.936	10%
Potraživanja od države i drugih institucija	1.354	2%	925	1%	1.329	2%
Ostala potraživanja	34	0%	7	0%	424	1%
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	16	0%	16	0%	29	0%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	114	0%	369	0%	1.464	2%
D) AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	244	0%	11	0%	16	0%
E) UKUPNO AKTIVA	61.937	100%	85.812	100%	77.592	100%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

U strukturi imovine društva Neva d.o.o. na 31.12.2019. i 31.12.2020. najznačajnija je dugotrajna imovina 67%, dok kratkotrajna imovina iznosi 33%. Tijekom dvije spomenute godine, struktura dugotrajne imovine se izmijenila zbog povećanja danih zajmova

poduzetnicima unutar grupe. Udio materijalne imovine u ukupnoj imovini na 31.12.2019. iznosi 40%, a dugotrajne financijske imovine 26%, a zbog spomenutog zajma, na 31.12.2020. udio materijalne imovine pada na 34%, a dugotrajne financijske imovine raste na 32%. Što se tiče kratkotrajne imovine, najznačajnije su zalihe koje iznose 19% ukupne imovine na 31.12.2019., odnosno 22% na 31.12.2020.

Na 31.12.2021. struktura ukupne imovine se mijenja te je sada udio dugotrajne imovine 48% što se najvećim dijelom i dalje odnosi na materijalnu imovinu (građevinski objekti te postrojenja i oprema), dok kratkotrajna imovina iznosi 52%. S obzirom na značajno povećanje udjela kratkotrajne imovine, društvo je povećalo svoju likvidnost, međutim s obzirom da se velik dio kratkotrajne imovine odnosi upravo na zalihe (25% ukupne imovine), može se zaključiti da je ubrzana likvidnost dosta lošija od tekuće likvidnosti.

Tablica 20. Vertikalna analiza bilance (pasiva) – Neva d.o.o. (u tisućama HRK)

PASIVA	31.12.2021.	%	31.12.2020.	%	31.12.2019.	%
A) KAPITAL I REZERVE	29.628	48%	57.821	67%	54.718	71%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	50.900	82%	50.900	59%	50.900	66%
II. KAPITALNE REZERVE	51.822	84%	51.822	60%	51.822	67%
III. REVALORIZACIJSKE REZERVE	6.057	10%	7.151	8%	8.276	11%
IV. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-69.878	-113%	-55.171	-64%	-62.137	-80%
V. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-9.273	-15%	3.119	4%	5.857	8%
B) REZERVIRANJA	913	1%	1.068	1%	1.208	2%
C) DUGOROČNE OBVEZE	7.960	13%	1.570	2%	1.817	2%
Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	6.630	11%	0	0%	0	0%
Odgodena porezna obveza	1.330	2%	1.570	2%	1.817	2%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	19.296	31%	18.503	22%	16.712	22%
Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	1.001	2%	513	1%	406	1%
Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0%	66	0%	2.000	3%
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	5.546	9%	5.525	6%	0	0%
Obveze za predujmove	4	0%	0	0%	130	0%
Obveze prema dobavljačima	11.808	19%	11.547	13%	12.327	16%
Obveze prema zaposlenicima	598	1%	534	1%	508	1%
Ostale kratkoročne obveze	339	1%	318	0%	1.341	2%
E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	4.140	7%	6.850	8%	3.137	4%
F) UKUPNO – PASIVA	61.937	100%	85.812	100%	77.592	100%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Što se tiče pasive, društvo je vrlo dobro kapitalizirano u sve tri promatrane godine, iako udio kapitala postupno pada od 2019. do 2021. S obzirom da je društvo tijekom 2021. godine uzelo zajam od povezanog društva, udio dugoročnih obveza u ukupnoj imovini raste te iznosi 13%. Udio kratkoročnih obveza je na 31.12.2019. i 31.12.2020. jednak te iznosi 22% s najznačajnijom stavkom obveza prema zaposlenicima. Iako se u apsolutnom iznosu kratkoročne obveze ne mijenjaju značajno na 31.12.2021., zbog smanjenja kapitala uslijed ostvarenog gubitka te smanjenja vremenskih razgraničenja, udio kratkoročnih obveza raste te iznosi 31% na 31.12.2021.

Tablica 21. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka – Neva d.o.o. (u tisućama HRK)

	31.12.2021.	%	31.12.2020.	%	31.12.2019.	%
I. POSLOVNI PRIHODI	67.194	99%	63.801	98%	65.176	99%
Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	2.433	4%	3.539	5%	1.271	2%
Prihodi od prodaje (izvan grupe)	62.769	92%	59.247	91%	63.547	97%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	610	1%	188	0%	0	0%
Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	1	0%	0	0%	0	0%
Ostali poslovni prihodi	1.381	2%	827	1%	358	1%
II. POSLOVNI RASHODI	61.463	91%	60.626	93%	58.232	89%
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	1.984	3%	-1.774	-3%	-1.711	-3%
Materijalni troškovi	43.110	64%	46.861	72%	46.344	71%
a) Troškovi sirovina i materijala	22.785	34%	23.051	36%	22.102	34%
b) Troškovi prodane robe	6.519	10%	7.557	12%	5.980	9%
c) Ostali vanjski troškovi	13.806	20%	16.253	25%	18.262	28%
Troškovi osoblja	11.032	16%	10.156	16%	8.901	14%
Amortizacija	2.450	4%	2.264	3%	2.281	3%
Ostali troškovi	2.352	3%	1.861	3%	1.495	2%
Vrijednosna usklađenja	21	0%	258	0%	236	0%
Rezerviranja	18	0%	86	0%	119	0%
Ostali poslovni rashodi	496	1%	914	1%	567	1%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	689	1%	1.087	2%	466	1%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	17.717	26%	335	1%	176	0%
V. UKUPNI PRIHODI	67.883	100%	64.888	100%	65.642	100%
VI. UKUPNI RASHODI	79.180	117%	60.961	94%	58.408	89%
VII DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-11.297	-17%	3.927	6%	7.234	11%
XII. POREZ NA DOBIT	-2.024	-3%	808	1%	1.378	2%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-9.273	-14%	3.119	5%	5.856	9%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Društvo Neva d.o.o. generira najveći dio prihoda od prodaje izvan grupe 97% ukupnih prihoda tijekom 2019. te 91% ukupnih prihoda tijekom 2020. i 2021. Što se tiče poslovnih rashoda, oni su najpovoljniji tijekom 2019. kada iznose 89% ukupnih prihoda, dok tijekom 2020. iznose 93% te 2021. 91%.

U strukturi poslovnih rashoda, najznačajniji su materijalni troškovi koji iznose 64% i to troškovi sirovina i materijala koji iznose 34% odnosu na ukupne prihode tijekom 2021. godine. Struktura materijalnih troškova najniža je 2021. u odnosu na 2020. te 2019. Troškovi osoblja na istom su nivou u odnosu na ukupne prihode tijekom 2021. i 2020. godine te iznose 16%, dok su tijekom 2019. troškovi osoblja u odnosu na ukupne prihode 14%. Amortizacija je tijekom 2019. i 2020. 3% ukupnih prihoda, dok je tijekom 2021. udio amortizacije u ukupnim prihodima 4%. Ostali troškovi imaju tendenciju rasta u odnosu na poslovne prihode te rastu s 2% u 2019. na 3% u 2020. i 2021.

Financijski prihodi iznose 1% do 2% ukupnih prihoda tijekom sve tri promatrane godine. Financijski rashodi su neznčajni u strukturi tijekom 2019. i tijekom 2020. Međutim zbog ranije spomenute kazne Porezne uprave, udio financijskih rashoda u ukupnim prihodima iznosi 26% čime financijski rashodi postaju drugi najznačajniji troškovi tijekom godine (nakon materijalnih troškova) te su ujedno i najveći razlog generiranje gubitka za godinu.

Iz tablice iznad, može se vidjeti da su ukupni prihodi značajniji u strukturi u odnosu na ukupne rashode tijekom 2019. i 2020. da bi tijekom 2021. ukupni rashodi iznosili 117% ukupnih prihoda. Dobit nakon oporezivanja je najznačajnija u 2019. godini kada iznosi 9% ukupnih prihoda.

Tablica 22. Vertikalna analiza bilance (aktiva) – LUSH manufaktura d.o.o. (u tisućama HRK)

AKTIVA	30.06.2021.	%	30.06.2020.	%	30.06.2019.	%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	8.755	13%	10.922	24%	13.396	31%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	2.894	4%	3.175	7%	3.460	8%
II. MATERIJALNA IMOVINA	5.449	8%	7.131	16%	9.084	21%
Postrojenja i oprema	2.976	4%	3.616	8%	4.661	11%
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	2.344	4%	3.385	7%	4.171	10%
Predujmovi za materijalnu imovinu	0	0%	0	0%	71	0%
Materijalna imovina u pripremi	129	0%	130	0%	181	0%
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	203	0%	205	0%	224	1%
IV. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	209	0%	411	1%	628	1%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	57.245	86%	34.004	74%	28.702	66%
I. ZALIHE	13.037	19%	10.377	23%	11.265	26%
Sirovine i materijal	9.630	14%	7.751	17%	9.035	21%
Proizvodnja u tijeku	466	1%	461	1%	718	2%
Gotovi proizvodi	1.721	3%	552	1%	432	1%
Trgovačka roba	1.220	2%	1.573	3%	1.080	2%
Predujmovi za zalihe	0	0%	40	0%	0	0%
II. POTRAŽIVANJA	20.951	31%	9.022	20%	10.665	25%
Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	18.276	27%	5.639	12%	6.858	16%
Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	565	1%	560	1%	621	1%
Potraživanja od kupaca	73	0%	1	0%	212	0%
Potraživanja od države i drugih institucija	953	1%	1.878	4%	2.477	6%
Ostala potraživanja	1.084	2%	944	2%	497	1%
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	180	0%	182	0%	322	1%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	23.077	34%	14.423	31%	6.450	15%
D) AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	942	1%	976	2%	1.425	3%
E) UKUPNO AKTIVA	66.942	100%	45.902	100%	43.523	100%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Kroz sve tri promatrane godine vidljivo je da se struktura dugotrajne i kratkotrajne imovine značajno mijenja. Na 30.6.2019. dugotrajna imovina iznosi 31%, a kratkotrajna 66%. Na 30.6.2020. dugotrajna imovina iznosi 24%, a kratkotrajna 74%. Na 30.6.2021. dugotrajna imovina iznosi 13%, a kratkotrajna 86%. Ako se još uzme u obzir činjenica da ukupna aktiva bilježi rast tijekom sve tri promatrane godine, možemo zaključiti da je društvo poboljšalo svoju

likvidnosti od 2019. do 2021. godine. Ono što je također bitno napomenuti, LUSH manufaktura kao društvo koje proizvodi i prodaje gotove proizvode te trgovačku robu, ima puno nižu vrijednost zaliha u odnosu na društvo Neva d.o.o. Iz tablice iznad možemo vidjeti da je udio zaliha u ukupnoj imovini 26% na 30.6.2019. te se taj udio smanjio na 23% na 30.6.2020., odnosno 19% na 30.6.2021. Stavka kratkotrajne imovine čiji udio raste tijekom promatranih godina je novac u banci i blagajni čiji udio na 30.6.2019. iznosi 15%, te raste značajno na 31% na 30.6.2020. i 34% na 30.6.2021. Osim novca, značajnija stavka u strukturi odnosi se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe čiji udio značajno raste na 30.6.2021. te iznosi 27% ukupne imovine.

Najznačajniji dio dugotrajne imovine odnosi se na postrojenja i opremu te alate, pogonski inventar i transportna imovina čiji udio u ukupnoj imovini postupno pada tijekom promatranih godina, najvećim dijelom zbog obračuna amortizacije i značajnog rasta kratkotrajne imovine.

Tablica 23. Vertikalna analiza bilance (pasiva) – LUSH manufaktura d.o.o. (u tisućama HRK)

PASIVA	30.06.2021.	%	30.06.2020.	%	30.06.2019.	%
A) KAPITAL I REZERVE	54.596	82%	38.382	84%	34.011	78%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	60	0%	60	0%	60	0%
II. KAPITALNE REZERVE	0	0%	-185	0%	0	0%
III. ZADRŽANA DOBIT	38.322	57%	33.951	74%	27.878	64%
IV. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	16.214	24%	4.556	10%	6.073	14%
B) REZERVIRANJA	243	0%	62	0%	0	0%
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0	0%	62	0%	0	0%
Druga rezerviranja	243	0%	0	0%	0	0%
C) DUGOROČNE OBVEZE	164	0%	0	0%	0	0%
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	164	0%	0	0%	0	0%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	9.971	15%	6.785	15%	8.136	19%
Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	1.799	3%	1.947	4%	2.402	6%
Obveze prema dobavljačima	3.999	6%	2.898	6%	2.783	6%
Obveze prema zaposlenicima	1.563	2%	1.351	3%	1.780	4%
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	2.610	4%	583	1%	1.171	3%
Ostale kratkoročne obveze	0	0%	6	0%	0	0%
E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1.968	3%	673	1%	1.376	3%
F) UKUPNO – PASIVA	66.942	100%	45.902	100%	43.523	100%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Što se tiče strukture pasive, može se vidjeti da je riječ o vrlo visoko kapitaliziranom društvu, čiji udio kapitala u pasivi raste s 78% na 30.6.2019. na visokih 82% na 30.6.2021., a najznačajnija stavka odnosi se upravo na zadržanu dobit, čiji udio pada na 30.6.2021. i to isključivo pod utjecajem visoke dobiti za navedenu godinu koja iznosi 24% ukupne imovine. Sukladno navedenom, može se zaključiti da je društvo LUSH manufaktura vrlo uspješno prebrodilo krizu uzrokovanu COVID 19 pandemijom, s obzirom da je njihova uspješna poslovna godina od 1.7.2020. do 30.6.2021. djelomično bila zahvaćena korona mjerama Vlade RH iz 2020. Dugoročne obveze i rezerviranja nisu značajni u strukturi pasive.

Udio kratkoročnih obveza pada s 19% na 30.6.2019. na 15% na 30.6.2020. da bi se na 30.6.2021. udio zadržao na 15%. S obzirom da je prethodno vidljivo u strukturi bilance da udio kratkotrajne imovine postupno raste, društvo je tijekom godina značajno popravilo svoju likvidnost. Na 30.6.2019. koeficijent tekuće likvidnosti iznosi 3,53, a ubrzane 2,14. Na 30.6.2020. koeficijent tekuće likvidnosti iznosi 5,01, a ubrzane 3,48 te na 30.6.2021. 5,74, odnosno 4,43, što znači da društvo na 30.6.2021. ima dovoljno kratkotrajne imovine za pokriće kratkoročnih obveza više od 5 puta. Ono što je također bitno spomenuti jest da je razina novca u banci i blagajni dostatna za pokriće svih kratkoročnih obveza i na 30.6.2020. i na 30.6.2021. s time da je na 30.6.2021. novac više od dva puta veći od kratkoročnih obveza. Najznačajnija stavka kratkoročnih obveza odnosi se na odveze prema dobavljačima koje iznos 6% u strukturi pasive u sve tri promatrane godine.

Tablica 24. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka – LUSH manufaktura d.o.o. (u tisućama HRK)

	30.6.2021.	%	30.6.2020.	%	30.6.2019.	%
I. POSLOVNI PRIHODI	143.641	100%	116.499	99%	143.776	100%
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	132.946	92%	105.061	89%	133.898	93%
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	7.414	5%	6.514	6%	8.966	6%
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	39	0%	30	0%	67	0%
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	2.738	2%	17	0%	173	0%
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	504	0%	4.877	4%	672	0%
II. POSLOVNI RASHODI	123.825	86%	111.607	94%	134.904	94%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-1.174	-1%	137	0%	276	0%
2. Materijalni troškovi	82.224	57%	65.078	55%	83.330	58%
Troškovi sirovina i materijala	58.062	40%	44.133	37%	59.343	41%
Troškovi prodane robe	7.884	5%	6.255	5%	7.163	5%
Ostali vanjski troškovi	16.278	11%	14.690	12%	16.824	12%
3. Troškovi osoblja	33.437	23%	36.048	31%	42.325	29%
Neto plaće i nadnice	21.788	15%	22.403	19%	25.466	18%
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	6.979	5%	8.613	7%	10.906	8%
Doprinosi na plaće	4.670	3%	5.032	4%	5.953	4%
4. Amortizacija	3.099	2%	3.167	3%	2.387	2%
5. Ostali troškovi	3.900	3%	4.582	4%	4.523	3%
6. Vrijednosna usklađenja	1.160	1%	1.211	1%	747	1%
7. Rezerviranja	243	0%	62	0%	221	0%
8. Ostali poslovni rashodi	936	1%	1.322	1%	1.095	1%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	472	0%	1.635	1%	246	0%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	769	1%	1.697	1%	453	0%
V. UKUPNI PRIHODI	144.113	100%	118.134	100%	144.022	100%
VI. UKUPNI RASHODI	124.594	86%	113.304	96%	135.357	94%
VII DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	19.519	14%	4.830	4%	8.665	6%
XII. POREZ NA DOBIT	3.305	2%	274	0%	2.592	2%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	16.214	11%	4.556	4%	6.073	4%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Promatrajući vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka, može se vidjeti da društvo najveći dio svojih prihoda generira od prodaje poduzetnicima unutar grupe, čak visokih 93% u 2019., 89% u 2020. te 92% u 2021. za razliku od društva Neva d.o.o. čiji je glavni izvor prihoda prodaja

trećim stranama. Prihodi od prodaje izvan grupe iznose 6% ukupnih prihoda u 2019. i 2020. te 5% u 2021. godini.

Udio poslovnih rashoda u ukupnim prihodima u 2019. i 2020. godini iznosi 94%, a 2021. udio značajno pada na 86%. Kao što je i očekivano za društvo koje se bavi proizvodnjom i prodajom gotovih proizvoda te trgovačke robe, najznačajniji dio poslovnih rashoda odnose se na materijalne troškove, odnosno troškove sirovina i materijala čiji udio u ukupnim prihodima zapravo potpuno jednak kao i prihodi od prodaje. Naime prihodi od prodaje (unutar i izvan grupe) iznose 99% ukupnih prihoda u 2019. godini, a troškovi sirovina i materijala 41%. Nakon pada prihoda od prodaje u 2020. godini na 95%, troškovi sirovina i materijala također padaju za 4% te sada iznose 37% udjela. U 2021. godini, udio prihoda od prodaje raste za 2%, na 97%, a troškovi sirovina i materijala rastu za 3% te sada iznose 40%. Kao što je i prethodno navedeno, možemo zaključiti da društvo efikasno upravlja troškovima sirovina i materijala te u potpunosti prilagođava svoju proizvodnju zahtjevima na tržištu. Što se tiče troškova prodane robe, oni su konstanti tijekom sve tri promatrane godine te iznos 5% ukupnih prihoda. Troškovi osoblja u 2019. godini iznose 29% ukupnih prihoda, da bi se taj udio nešto povećao u 2020. godini na 31% te značajno pao u 2021. na 23%. Iako je društvo imalo brojčano više zaposlenika na 30.6.2021. u odnosu na 30.6.2020., udio troškova zaposlenika pada ili zbog smanjenja plaća ili zbog zapošljavanja većeg broja zaposlenika s krajem poslovne godine, čime se trošak nije uspio reflektirati na financijske izvještaje za 2021. godinu. Amortizacija varira neznajno tijekom tri promatrane godine od 2% do 3%, ostali troškovi variraju od 3% do 4%, dok vrijednosna usklađenja i ostali poslovni rashodi iznose 1% ukupnih prihoda u sve tri promatrane godine.

Financijski prihodi i financijski rashodi nisu značajni u strukturi ukupnih prihoda te variraju oko 1% ili manje tijekom sve tri promatrane godine. Dobit izuzetno visoka tijekom 2021. te bruto dobit iznosi 14% ukupnih prihoda, a neto dobit iznosi 11% ukupnih prihoda.

4.3. Analiza pokazatelja profitabilnosti odabranih poduzeća

U ovom poglavlju prikazani su najznačajniji pokazatelji profitabilnosti za društva Neva d.o.o. i LUSH manufaktura d.o.o. – bruto profitna marža, neto profitna marža, profitabilnost ukupne imovine i profitabilnost glavnice.

Tablica 25. Pokazatelji profitabilnosti – Neva d.o.o.

Pokazatelj	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2019.
Neto profitna marža	12,18%	5,03%	9,02%
Bruto profitna marža	9,20%	6,28%	11,12%
Neto rentabilnost imovine	13,35%	3,81%	7,63%
Bruto rentabilnost imovine	10,08%	4,75%	9,41%
Rentabilnost kapitala	-31,30%	5,39%	10,70%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Iako je društvo Neva d.o.o. završilo u gubitku zbog kazne Porezne uprave koja je klasificirana u poziciju rashoda od kamata, vidljivo je da su neto i bruto profitna marža te rentabilnost imovine pozitivni, s obzirom da je uvećanjem brojnika za te kamate eliminiran njihov utjecaj. Ono što se također može primijetiti jest da su zbog ostvarenog gubitka jedino u 2021. godini bruto pokazatelji lošiji od neto pokazatelja, s obzirom da je društvo priznalo prenesene porezne gubitke i tako umanjilo svoju poreznu obvezu za 2021. godinu. S obzirom da rentabilnost kapitala u brojniku ne predviđa prilagodbu za kamate, taj pokazatelj je u 2021. godini negativan. S obzirom na COVID 19 krizu, možemo vidjeti da se pokazatelji profitabilnosti značajno smanjuju u 2020. godini u odnosu na 2019.

Razlog smanjenja neto i bruto profitne marže u 2020. godini je značajno brže smanjenje bruto i neto dobiti u odnosu na smanjenje ukupnih prihoda koji u 2020. godini padaju za samo 1%. Neto i bruto rentabilnost imovine pada, jer je smanjena neto i bruto dobiti u 2020. godini uz istovremeno povećanje ukupne imovine najvećim dijelom zbog povećanja iznosa odobrenog zajma poduzetnicima unutar grupe. Također, pada i rentabilnost kapitala, s obzirom porast kapitala uz istovremeni pad neto dobiti tijekom 2020. godine.

Tablica 26. Pokazatelji profitabilnosti – LUSH manufaktura d.o.o.

Pokazatelj	30.6.2021.	30.6.2020.	30.6.2019.
Neto profitna marža	11,25%	3,86%	4,22%
Bruto profitna marža	13,55%	4,09%	6,02%
Neto rentabilnost imovine	24,23%	9,93%	13,96%
Bruto rentabilnost imovine	29,17%	10,52%	19,91%
Rentabilnost kapitala	29,70%	11,87%	17,86%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Prema pokazateljima profitabilnosti društva LUSH manufaktura d.o.o., u 2019. godini, prije pojave COVID 19 pandemije, vidljivo je da društvo ima prilično niske marže profita, 4% neto profitna marža i 6% bruto profitna marža u odnosu na društvo Neva d.o.o koje ima neto maržu profita 9%, a bruto maržu profita 11%. Niske marže profita društva su se zadržale i tijekom 2020. godine kada i bruto i neto marža profita iznose 4% zbog vrlo niske porezne obveze. U 2021. godini marže profita značajno rastu, neto marža profita iznosi 11%, a bruto 14%, prvenstveno zato što je društvo tijekom 2021. godine vrlo učinkovito upravljalo svojim troškovima te je porast poslovnih prihoda značajno veći u odnosu na poslovne rashode, što je u konačnici rezultiralo boljom bruto i neto dobiti.

Kada se uspoređuje rentabilnost imovine, društvo LUSH manufaktura ima veću i bruto i neto rentabilnost imovine u svim promatranim godinama, što znači da općenito bolje koristi svoju imovinu. Osim toga, razlog bolje rentabilnosti imovine društva LUSH manufakture je u tome što društvo Neva ima značajno veću dugotrajnu imovinu, odnosno poslovanje obavlja na svom zemljištu, odnosno u svom građevinskom objektu, dok društvo LUSH manufaktura nema vlastite građevinske objekte. U 2020. godini rentabilnost imovine pada, zbog pada bruto i neto dobiti uz istovremeni blagi porast ukupne imovine. U 2021. godini rentabilnost imovine je najbolja u odnosu na sve tri promatrane godine, bruto rentabilnost iznosi 29%, a neto rentabilnost 24%, s obzirom na značajno brže povećanje bruto i neto dobiti u odnosu na povećanje ukupne imovine.

Rentabilnost kapitala iznosi visokih 18% na 30.6.2019., a na 30.6.2020. pada na 12%. Razlog pada odnosi se na smanjenje neto dobiti uz istovremeno povećanje kapitala. Rentabilnost kapitala najbolja je u 2021. godini kada iznosi 30% s obzirom na značajno brži rast neto dobiti u odnosu na povećanje kapitala.

4.4. Analiza čimbenika koji su utjecali na profitabilnost pomoću Du Pontovog sustava pokazatelja

U nastavku prikazani su pokazatelji Du Pontovog sustava pokazatelja za društva Neva d.o.o. i LUSH manufaktura d.o.o. Izračunate su neto profitna marža, koeficijent obrtaja ukupne imovine, rentabilnost imovine, multiplikator glavnice i povrat na glavicu kroz tri promatrane godine. Neto profitna marža izračunata u ovom poglavlju je različita u odnosu na neto profitnu maržu izračunatu u prethodnom poglavlju, s obzirom da ovdje nisu uzete u obzir kamate kako bi umnožak neto profitne marže, koeficijenta obrtaja ukupne imovine te multiplikator glavnice dali povrat na glavicu (ROE).

Tablica 27. Du Pont sustav pokazatelja – Neva d.o.o.

Du Pont sustav	Formula	2021.	2020.	2019.
Povrat na glavicu (ROE)	Rentabilnost imovine * multiplikator glavnice	-30,98%	5,30%	10,63%
Multiplikator glavnice	Ukupna imovina / glavnica	2,09	1,48	1,42
Rentabilnosti imovine (ROA)	Neto profitna marža * koeficijent obrtaja ukupne imovine	-14,82%	3,57%	7,49%
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	Poslovni prihodi / ukupna imovina	1,08	0,74	0,84
Neto profitna marža	Neto dobit / poslovni prihodi	-13,66%	4,81%	8,92%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Prema Du Pontovom sustavu pokazatelja u društvu Neva d.o.o., može se vidjeti da krovni pokazatelj, rentabilnost imovine (ROA), pada na 31.12.2020., a s obzirom na negativnu neto dobit je u minusu na 31.12.2021. Razlog pada u 2020. godini je istovremeno smanjenje neto profitne marže i smanjenje koeficijenta obrtaja ukupne imovine. Što se tiče povrata na glavicu (ROE), može se vidjeti da je kretanje slično rentabilnosti imovine, odnosno da ROE prvo pada u 2020. godini te da je negativan u 2021. godini. Razlog takvog kretanja je snažan utjecaj rentabilnost imovine, iako multiplikator glavnice pokazuje tendenciju rasta u sve tri promatrane godine. Naime, snažniji je pad ROA na 31.12.2020. nego što je rast multiplikatora glavnice što rezultira smanjenjem ROE.

Tablica 28. Du Pont sustav pokazatelja – LUSH manufaktura d.o.o.

Du Pont sustav	Formula	2021.	2020.	2019.
Povrat na glavnice (ROE)	Rentabilnost imovine * multiplikator glavnice	29,60%	11,71%	17,83%
Multiplikator glavnice	Ukupna imovina / glavnica	1,23	1,20	1,28
Rentabilnosti imovine (ROA)	Neto profitna marža * koeficijent obrtaja ukupne imovine	24,14%	9,79%	13,93%
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	Poslovni prihodi / ukupna imovina	2,15	2,54	3,30
Neto profitna marža	Neto dobit / poslovni prihodi	11,25%	3,86%	4,22%

Izvor: Obrada autora temeljem financijskih izvještaja

Rentabilnost imovne društva LUSH manufaktura je na većoj razini u odnosu na društvo Neva. Na 30.6.2019. rentabilnost imovine iznosi 14% te pada na 30.6.2020. na 10%. Razlog pada je smanjenje koeficijenta obrtaja ukupne imovine uz konstantnu neto profitnu maržu. Iako koeficijent obrtaja nastavlja padati na 30.6.2021. zbog bržeg rasta ukupne imovine u odnosu na poslovne prihode, zbog značajnog porasta neto profitne marže, značajno raste i rentabilnost imovine. Multiplikator glavnice varira od 1,28 u 2019. do 1,20 u 2020. te 1,23 u 2021. godini. S obzirom na značajnu promjenu rentabilnosti imovine u 2021. godini, povrat na glavicu društva LUSH manufaktura značajno raste s 12% na 30%.

5. ZAKLJUČAK

Društva na raspolaganju imaju brojne alate za analizu svojega poslovanja. Tu se prvenstveno ubrajaju tradicionalne metode kao što su horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja te analiza pomoću pokazatelja. Osim toga, u praksi se sve češće koriste i EBIT i EBITDA za potrebe analize financijskih izvještaja.

COVID 19 pandemija zauvijek je promijenila sliku poslovanja u pojedinim industrijama te je uzrokovala i pronalaženje drugih načina poslovanja i procesa ponajviše pod utjecajem „lockdownova“ uvođenih tijekom 2020. godine.

U cjelokupnom poslovanju poduzetnika na tržištu RH, u 2021. godini je došlo do oporavka u poslovanju, broj poduzetnika je rastao za 4%, broj zaposlenih za 2%, dok su ukupni prihodi i dobit rasli značajno za 19%, odnosno 114%. U odnosu na poslovanje svih poduzetnika na tržištu RH, prerađivačka industrija je rasla nešto sporije u 2021. godine, povećavši broj poduzetnika za 3%, broj zaposlenih na 0,5%, dok su ukupni prihodi i dobit rasli za 18%, odnosno 48%. Bez obzira na sporiji rast u odnosu na poslovanje svih poduzetnika, prerađivačka industrija je grana koja zahtjeva ulaganje u imovinu i proizvodnu infrastrukturu pa iz tog razloga ne čudi da broj poduzetnika i broj zaposlenih raste sporije u odnosu na cjelokupno tržište RH. Također, iako prihodi rastu približno jednako kao i cjelokupno tržište, dobit je rasla značajno manje u odnosu na cjelokupno tržište RH s obzirom da su tijekom 2020. godine pojedine djelatnosti završile u gubitku, a u 2021. godini su se oporavile te ponovno ostvarile pozitivno poslovanje.

Što se tiče promatranih društava Neva d.o.o. i LUSH manufakture d.o.o. na oba društva značajno je utjecala COVID 19 pandemija smanjujući obujam poslovanja oba društva. Međutim, može se zaključiti da je društvo LUSH manufaktura bilo učinkovitije u upravljanju svojim troškovima s obzirom da se u 2021. godini pad poslovnih prihoda reflektira na pad poslovnih rashoda, dok je kod društva Neva vidljiv pad poslovnih prihoda, dok poslovni rashodi rastu. Profitabilnost društva Neva prilično varira tijekom promatranih godina zbog COVID 19 pandemije te pada u 2020. godini da bi se u 2021. ponovno oporavila. Društvo LUSH manufaktura bez obzira na pandemiju, zadržava razinu profitabilnosti u 2020. godini, da bi profitabilnost značajno rasla u 2021. godini prvenstveno pod utjecajem kontrole troškova.

POPIS LITERATURE

1. Brozović, M., Sever Mališ, S. i Žager, L. (2019) Ograničenja u primjeni EBIT i EBITDA marže u mjerenju uspješnosti poslovanja poduzeća / Zbornik radova Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Mostar, Posebno izdanje, str. 38-61
2. Dorović, D. (2017). 'THEORETICAL PROPOSAL FOR EXPANSION OF ROE WITH NEW SUB-RATIOS', Review of Innovation and Competitiveness, 3(3), str. 5-22
3. Državni zavod za statistiku, Proizvodnja i prodaja industrijskih proizvoda (PRODCOM) u 2021. – privremeni podaci, lipanj 2022., dostupno na: IND-2022-5-1 Proizvodnja i prodaja industrijskih proizvoda (PRODCOM) u 2021. – privremeni podaci, lipanj 2022. | Državni zavod za statistiku (dzs.hr) (pristupljeno: 10.7.2022.)
4. Državni zavod za statistiku, Proizvodnja i prodaja industrijskih proizvoda (PRODCOM) u 2020. – privremeni podaci, lipanj 2021., dostupno na: IND-2021-5-1 Proizvodnja i prodaja industrijskih proizvoda (PRODCOM) u 2020. – privremeni podaci, lipanj 2021 | Državni zavod za statistiku (dzs.hr) (pristupljeno: 10.7.2022.)
5. Financijska agencija, Rezultati poslovanja poduzetnika u 2021. godini po djelatnostima, dostupno na: Rezultati poslovanja poduzetnika u 2021. godini po djelatnostima - Fina (pristupljeno: 11.7.2022.)
6. Financijska agencija, Rezultati poslovanja poduzetnika u 2020. godini po djelatnostima, dostupno na: Rezultati poslovanja poduzetnika u 2020. godini, po područjima djelatnosti - Fina (pristupljeno: 11.7.2022.)
7. Financijski izvještaji društva LUSH Manufaktura d.o.o. na 30.6.2021., preuzeto sa stranice: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>
8. Financijski izvještaji društva LUSH Manufaktura d.o.o. na 30.6.2020., preuzeto sa stranice: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>
9. Financijski izvještaji društva Neva d.o.o. na 31.12.2021., preuzeto sa stranice: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>
10. Financijski izvještaji društva Neva d.o.o. na 31.12.2020., preuzeto sa stranice: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>
11. Ježovita, A. (2016). 'Analiza marže profita kao odrednice profitabilnosti poslovanja poduzeća', Zbornik radova Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, (Posebno izdanje 2016), str. 181-201

12. Ježovita, A., i Žager, L. (2014). 'Ocjena zaduženosti poduzeća pokazateljima profitabilnosti', Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, 12(1), str. 1-22.
13. Lesáková, L. (2007), Uses and limitations of profitability ratio analysis in managerial practice. 5th International Conference on Management, Enterprise and Benchmarking, 1-2 June 2007, Budimpešta, Mađarska, str. 259-264
14. Osmanagić Bedenik, N. (2018). 'Business between Profitability and Sustainability', EFZG working paper series, (03), str. 1-10
15. Stumpp, P. M., Marshella, T., Rowan, M., McCreary, R., Coppola, M. (2000), Putting EBITDA in perspective: Ten critical failings of EBITDA as the principal determinant of cash flow, Moody's Investors Service Global Credit Research, dostupno na: https://ucema.edu.ar/u/jd/Inversiones/Articulos/Moodys_Putting_Ebitda_into_perspective.pdf (pristupljeno 20.07.2022.)
16. Robinson, Thomas R., Hennie Van Greuning, Elaine Henry, i Michael A. Broihahn (2009) International Financial Statement Analysis. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
17. Zakon o računovodstvu, dostupno na: Zakon o računovodstvu - Zakon.hr (pristupljeno: 9.7.2022.)
18. Žager, L., Sever Mališ, S. (2019), EBIT i EBITDA kao mjere ocjene uspješnosti poslovanja – poboljšanje ili zabluda? Računovodstvo i financije, br.5, str. 52-54.
19. Žager, L., Sever Mališ, S. i Mamić Sačer, I. (2016). Analiza financijskih izvještaja kao podloga za ocjenu kvalitete poslovanja. Računovodstvo i financije, br. 1., str. 101-111
20. Žager, L., Sever Mališ, S. i Mamić Sačer, I. (2020). Primjena postupaka analize financijskih izvještaja. Računovodstvo i financije, br. 2., str. 27-34

POPIS TABLICA

Tablica 1. Komparativni prikaz EBIT i EBITDA

Tablica 2. Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 3. Pokazatelji zaduženosti

Tablica 4. Pokazatelji aktivnosti

Tablica 5. Skupni rezultati poslovanja poduzetnika u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu (u tisućama HRK)

Tablica 6. Broj poduzetnika i zaposlenih, ukupni prihodi i neto dobit/gubitak kod poduzetnika RH u 2021. godini, po djelatnostima (u tisućama)

Tablica 7. Broj poduzetnika i zaposlenih, ukupni prihodi i neto dobit/gubitak kod poduzetnika RH u 2020. godini, po djelatnostima (u tisućama)

Tablica 8. Skupni rezultati poslovanja poduzetnika u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu (u tisućama)

Tablica 9. Vrijednost prodanih industrijskih proizvoda u 2021. i 2020. godini u prerađivačkoj industriji po županijama (u tisućama HRK)

Tablica 10. Vrijednost prodanih industrijskih proizvoda u 2021. i 2020. godini u prerađivačkoj industriji po vrstama (u tisućama HRK)

Tablica 11. Udio ukupnih prihoda društava Neva d.o.o. i Lush Manufaktura d.o.o. u ukupnim prihodima u prerađivačkoj industriji u 2021. te 2020. godini u tisućama HRK

Tablica 12. Udio prihoda od prodaje proizvoda društava Neva d.o.o. i Lush Manufaktura d.o.o. u prihodima od prodaje kemikalija i kemijskih proizvoda u 2021. te 2020. godini u tisućama HRK

Tablica 13. Horizontalna analiza bilance (aktiva) – Neva d.o.o.

Tablica 14. Horizontalna analiza bilance (pasiva) – Neva d.o.o.

Tablica 15. Horizontalna analiza Računa dobiti i gubitka – Neva d.o.o.

Tablica 16. Horizontalna analiza bilance (aktiva) – LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 17. Horizontalna analiza bilance (pasiva) – LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 18. Horizontalna analiza Računa dobiti i gubitka – LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 19. Vertikalna analiza bilance (aktiva) – Neva d.o.o.

Tablica 20. Vertikalna analiza bilance (pasiva) – Neva d.o.o.

Tablica 21. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka – Neva d.o.o.

Tablica 22. Vertikalna analiza bilance (aktiva) – LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 23. Vertikalna analiza bilance (pasiva) – LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 24. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka – LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 25. Pokazatelji profitabilnosti – Neva d.o.o.

Tablica 26. Pokazatelji profitabilnosti – LUSH manufaktura d.o.o.

Tablica 27. Du Pont sustav pokazatelja – Neva d.o.o.

Tablica 28. Du Pont sustav pokazatelja – LUSH manufaktura d.o.o.